

KANTEEL

kinderopvang

PEDAGOGISCH WERKPLAN
PA Klimboom

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1. Praktische informatie.....	4
1.1 de groepen.....	5
2. Visie op kind en ontwikkeling bij Kanteel.....	9
2.1 organisatiemissie.....	9
2.2 Kindbeeld.....	9
2.3 VVE, Voor- en vroegschoolse educatie.....	11
3. De dagelijkse praktijk.....	16
3.1 Wennen voor ouders en kind.....	16
3.2 Eten/drinken en speciale voeding.....	18
3.3 Verschonen en zindelijk worden.....	18
3.4 Ziek zijn op de peuteropvang en/of het kinderdagverblijf.....	18
3.5 Seksualiteit en intimiteit.....	20
3.6 Dagritme, rituelen en overgangsmomenten peuteropvang Klimboom.....	20
3.7 Verjaardagen, feesten en rituelen.....	21
3.8 De inrichting van de ruimte.....	22
3.9 Activiteitsaanbod op alle ontwikkelingsgebieden.....	23
3.9A Lichamelijke- en motorische ontwikkeling	
3.9B Verstandelijke- en cognitieve ontwikkeling	
3.9C sociaal- emotionele ontwikkeling	
3.9D Taalontwikkeling	
4. Pedagogisch vakmanschap.....	28
4.1 Talent.....	28
4.2 Ondersteuning beroepskrachten.....	30
4.3 Inzet beleidsmedewerkers en pedagogisch coaches.....	32
4.4 Doel en missie van Kanteel als bedrijf.....	32
4.5 Taken en werkzaamheden van de pedagogisch werker in opleiding niveau 3/4.....	33
4.6 werkbelegeider.....	34
5. Volgen en observeren.....	36
5.1 Welke methode, welke vorm.....	36
5.2 Overdrachtsformulier.....	37
5.3 Mentorschap.....	37
6. Ouders.....	38

Voorwoord

Beste ouder(s) en/of verzorger(s),

Wij willen u graag middels dit pedagogisch werkplan een indruk geven hoe wij werken binnen locatie IKC de Klimboom zodat u met vertrouwen uw kind bij ons brengt.

In dit pedagogisch werkplan staan de uitgangspunten van de dagelijkse omgang met de kinderen binnen peuteropvang IKC de Klimboom. We willen u graag vertellen wat we doen en waarom we het zo doen op onze locatie. De vier pedagogische basisdoelen zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang

De vier pedagogische basisdoelen zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang vormen het uitgangspunt van dit plan. Dit betekent dat:

- a. Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- b. Kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- d. Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Naast dit wettelijk kader zijn ook de pedagogische bouwstenen van Kanteel (zie www.kanteel.nl) bepalend voor dit werkplan. De bouwstenen zijn het pedagogisch beleidsplan zoals dat Kanteelbreed geldig is. Dit plan is besproken en goedgekeurd door de Centrale Cliëntenraad (CCR) van Kanteel.

Samen met de ouders en medewerkers van onze locatie hebben wij, door het schrijven van dit pedagogisch werkplan, invulling en kleuring gegeven aan deze bouwstenen, want iedere locatie is anders. In dit plan kunt u lezen wat uw kinderen ervaren en zien van onze pedagogische uitgangspunten en keuzes.

Dit plan wordt jaarlijks door alle betrokken partijen geëvalueerd. Wij nodigen u uit om met ons in gesprek te blijven over de inhoud van ons pedagogisch werkplan, zodat we dit, waar nodig, bij kunnen stellen.

Bij dit pedagogisch werkplan hoort het document Randvoorwaarden kinderopvang. Hierin staan een aantal belangrijke procedures en werkwijzen binnen onze organisatie beschreven. Deze kunt u vinden op onze website: www.kanteel.nl.

Met vriendelijke groet,

M. Loeffen
Manager IKC Klimboom

mloeffen@kanteel.nl

1. Praktische informatie

Adresgegevens Kanteel

Kanteel Kinderopvang

Postbus 334

5240 AH Rosmalen

tel. 073-8507850

E-mail: Info@kanteel.nl

Website: www.kanteel.nl

Afdeling Relatiebeheer:

E-mail: relatiebeheer@kanteel.nl

Telefoon: 073-8519999

Adresgegevens –telefoonnummers locatie

- Leeuweriksweg 10
- 5402 XD Uden
- Kinderdagverblijf 0413-331 741
- Peuteropvang 0413-331 741

- Locatiemanager:
Miranda Loeffen
06 – 29454478
Maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 09.00 tot 18.00

Openingstijden

- Peuteropvang: Maandag-, dinsdag-, woensdag- en donderdagochtend
08.30 – 12.30
40 weken per jaar geopend. Tijdens de schoolvakanties is deze groep gesloten.

Noodnummer

Wanneer er buiten de openingstijden van de locatie en die van het servicebureau sprake is van een noodsituatie waarbij de gezondheid van een kind ernstig in gevaar is kunnen ouders telefonisch contact opnemen met Call Care via het telefoonnummer: 010-2403729.

Deze dienst is 24 uur per en 365 dagen per week bereikbaar en zorgt ervoor dat ouders in contact komen met de juiste medewerker(s) van Kanteel.

Ouders krijgen een medewerker van Call Care aan de telefoon. Zij nemen de melding aan en beslissen of het daadwerkelijk een geval van nood is en welke medewerker van Kanteel er gebeld moet worden.

Wat moet er door de ouder aangegeven worden aan informatie bij Call Care:

- * Welke locatie betreft het
- * Wat is er aan de hand
- * Wat voor informatie hebben ze nodig en wie kan de informatie geven
- * Telefoonnummer waarop de ouders te bereiken zijn.

Halen en brengen

- Haal- en brengtijden per groep (verschil bij PA groepen)
- Afspraken met halen en brengen

Binnen de peuteropvang van IKC de Klimboom gelden een aantal afspraken omtrent het halen en brengen. Bij de peuteropvang wordt je kind gebracht om 08.30 en wordt je kind opgehaald om 12.30. Mocht het ooit voorkomen dat je als ouder/verzorger het kind niet zelf op kan komen halen, bespreek dit dan met de pedagogisch medewerker op de groep. Op het moment dat er niet is doorgegeven dat het kind door iemand anders wordt opgehaald, mogen wij het kind niet meegeven. Dit is voor de veiligheid van het kind. Deze afspraak geldt voor zowel de kinderopvang als voor de peuteropvang.

1.1 De groepen

Stamgroep

Zo noemen we de groep waar uw kind in geplaatst wordt. Aan deze groep is vaste groepsleiding gekoppeld. Door de overheid is vastgesteld wat de maximale bezetting van kinderen op een groep mag zijn in combinatie met het aantal pedagogisch medewerkers. Daar wijken wij niet van af. Het kan voorkomen dat er op rustige dagen stamgroepen worden samengevoegd. Hierover wordt u altijd geïnformeerd door de pedagogisch medewerkers en wordt u gevraagd om hiervoor toestemming te verlenen.

Binnen kindcentrum Klimboom is er 1 peuteropvanggroep.

Indeling stamgroepen

De peuteropvang bestaat uit 1 stamgroep:

Maandag-, dinsdag-, woensdag- en donderdagochtend	2,5-4 jaar
---	------------

In de stamgroep(en) van de peuteropvang mogen maximaal 16 kinderen spelen met twee pedagogisch medewerkers. Bij de peuteropvang mogen de kinderen gebruikmaken van maximaal 2 stamgroepen en stamgroep ruimtes.

Beroepskracht-Kind-Ratio (BKR)

In de wet Kinderopvang is vastgelegd wat het aantal toegestane kinderen is ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Hier houden wij ons aan bij Kanteel. In de wet is ook vastgelegd dat we hier 3 uur op een dag (bij een openstelling van 10 uur en meer) vanaf mogen wijken.

Op dagopvang IKC de Klimboom wordt hier op de volgende tijden van afgeweken:

07.30-08.30/12.00-13.00/17.00-18.00.

Er wordt niet afgeweken van 08.30-12.00 en 13.00-17.00.

Bij de peuteropvang wordt hier niet van afgeweken. Dit betekent dat er tussen 08.30 en einde dagdeel met het volledig aantal pm'ers gedraaid wordt.

De precieze afwijkende uren kunnen op de dagen van de week verschillen, maar het aantal uren zijn iedere week hetzelfde.

Ouders worden geïnformeerd over de afwijkingen tijdens het intake gesprek op locatie. Hierbij wordt benoemd waarom en op welke tijden we afwijken.

Afnemen van extra dagen

Het is mogelijk om extra dagdelen af te nemen. Daarnaast krijgen alle ouders ieder jaar enkele dagen extra die zij mogen inzetten zonder dat zij daarvoor extra hoeven te betalen. De spelregels voor het inzetten van deze extra dagen zijn te lezen op onze website.

Als er op de eigen groep van uw kind mogelijkheden zijn voor het afnemen van extra dagdelen wordt uw kind in principe in de eigen groep geplaatst. We houden hierbij rekening met het wettelijk aantal toegestane kinderen ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Met schriftelijke toestemming van de ouders en voor een vooraf bepaalde periode kan een kind in een tweede stamgroep opgevangen worden. Ruilen van opvangdagen is niet mogelijk.

Afnemen van extra (incidentele) dagen

Het is mogelijk om extra dagdelen af te nemen op de peuteropvang. Als er op de eigen groep van uw kind mogelijkheden zijn voor het afnemen van extra dagdelen wordt uw kind in principe in de eigen groep geplaatst. We houden hierbij rekening met het wettelijk aantal toegestane kinderen ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Met schriftelijke toestemming van de ouders en voor een vooraf bepaalde periode kan een kind in een tweede basisgroep opgevangen worden.

Achterwachting

Iedere locatie heeft een achterwacht. Deze kan gebeld of ingezet worden wanneer een pedagogisch medewerker alleen werkt op de locatie en ondersteuning nodig heeft. Deze achterwacht hoeft niet in het pand aanwezig te zijn, maar kan wel binnen 15 minuten aanwezig zijn.

Ook op het moment dat zich een calamiteit voordoet (pedagogisch medewerker ziek; kind ziek; ongeval met kind) waardoor een pedagogisch medewerker de locatie moet verlaten en de pedagogisch medewerker/kind-ratio overschreden wordt, kan de achterwacht gebeld worden.

Op elke locatie is voor medewerkers bekend wie de achterwacht is en hoe die telefonisch te bereiken is. *Voor locatie De Klimboom is de locatiemanager achterwacht.* Indien zij met verlof is zorgt zij voor vervanging en houdt de groep daarvan op de hoogte. Vervanging voor langere periodes is een vervangende locatiemanager. Voor kortere periodes is de directeur van de Klimboom de achterwacht. De locatiemanager zorgt ervoor dat de groep altijd op de hoogte is van de achterwacht, dit gebeurt via de roosterapp en voor langere periodes via de mail.

Open deuren beleid

We proberen ervoor te zorgen dat vriendjes uit verschillende groepen elkaar gedurende de week regelmatig zien en de kans krijgen om samen te spelen. Niet alleen tijdens het buitenspelen maar juist ook bij het binnenspelen, bijvoorbeeld in de speelzaal, de hal of op een andere groep.

Uitgangspunt hierbij is, dat kinderen op elk moment terug kunnen naar de eigen stamgroep.

Werken met het open deuren beleid heeft vele voordelen. Kinderen hebben meer ruimte en meer ontdekkingsmogelijkheden. Daarnaast raken zij ook vertrouwd met alle gezichten op het kind centrum van zowel de kinderen alsook van de pedagogisch medewerkers. Op deze manier is het voor een kind geen grote stap als het in een andere groep mag spelen. Bij het open deuren beleid mag de BKR op groepsniveau gedurende de activiteit tijdelijk losgelaten worden. Kinderen kunnen in deze tijd ook altijd terug keren naar hun eigen stamgroep. Soms zijn er andere redenen waarom groepen worden samengevoegd, bijvoorbeeld in vakanties of op rustige dagen. Hierover wordt u altijd geïnformeerd en wordt u gevraagd toestemming te geven.

Vierogen principe

Wij werken op al onze KDV en PA locaties volgens het vierogenprincipe. Dit houdt in dat gedurende de dag er altijd een volwassene mee kan kijken of mee kan luisteren met de pedagogisch medewerker die is met alleen met een groep kinderen. Daarom moet, daar waar een pedagogisch medewerker alleen is vanwege het aantal kinderen, altijd een extra volwassene in het gebouw aanwezig zijn die mee kan kijken of kan luisteren. Het vierogen principe wordt gedurende de dag in stand gehouden.

Wennen

Voor kinderen en voor hun ouders is het belangrijk om te wennen in de groep waarin het kind geplaatst wordt. Dat wennen gebeurt op onderstaande wijze. Wij laten kinderen altijd maximaal twee dagdelen wennen.

Extern wenbeleid

Als uw kind nog geen gebruik maakt van onze peuteropvang, worden er met u tijdens het intakegesprek afspraken gemaakt over de manier waarop uw kind gaat wennen op de groep waarin het kind geplaatst wordt. Het wennmoment wordt altijd ingepland na het ingaan van het contract. De BKR mag niet overschreden worden voor dit wennmoment. Op de peuteropvang draait uw kind in principe de eerste keer in het geheel mee. De pedagogisch medewerker houdt het kind nauwlettend in de gaten en helpt waar nodig. Bij de kinderopvang kan er afgesproken worden dat het kind een aantal keer een aantal uur komt wennen. Ook hierbij houdt de pedagogisch medewerker het kind nauwlettend in de gaten en helpt het kind waar nodig.

Intern wenbeleid

Als uw kind al op de peuteropvang van Kanteel zit en doorstroomt naar een andere leeftijdsgroep (bijvoorbeeld: buitenschoolse opvang) op dezelfde locatie is er ook een moment waarop het kind gaat kennismaken op de groep waarin het geplaatst wordt. Deze kennismakingsmomenten zullen met de ouders afgestemd worden.

Omdat het kind altijd weer terug kan keren naar de eigen stamgroep mag het voor de korte wenperiode boventallig op een andere groep aanwezig zijn.

Specifiek Peuteropvang

- **Spelinloop**

Ieder dagdeel wordt gestart met een kwartier spelinloop.

Tijdens dit kwartier kan de ouder rustig met zijn/haar kind spelen. Spelinloop heeft tot doel om het ouder-kind contact én het ouder-ouder contact te stimuleren.

- **Uitstapjes**

Bij de peuteropvang wordt een enkele keer een uitstapje georganiseerd, zoals een bezoek aan de kinderboerderij, het bos en een jaarafsluiting. Tijdens een uitstapje staat het samen plezier beleven voorop. In principe gaan we ervan uit dat tijdens een uitstapje elk kind door de eigen ouder begeleid wordt.

2. Visie op kind en ontwikkeling bij Kanteel

2.1 Organisatiemissie

Kanteel is een organisatie die bijdraagt aan elke stap van ieder kind op weg naar volwassenheid. Want kinderen zijn de toekomst. Wij geloven in de ontwikkelkracht van kinderen. Daarom stimuleren wij actief de unieke groeiomlijkheden van kinderen.

2.2 Kindbeeld

Kinderen groeien op in een voortdurend veranderende samenleving. En de kwaliteiten en vaardigheden die kinderen in de toekomst nodig hebben, veranderen mee. De taak van onze pedagogische professionals is bij kinderen vaardigheden te laten ontplooien, waarvan we nu weten dat die de komende jaren noodzakelijk zijn: ook wel de 21-eeuwse vaardigheden¹ genoemd:

- Samenwerken
- Probleem oplossend denken en handelen
- Creativiteit
- Communiceren
- Sociale en culturele vaardigheden
- Kritisch denken
- Zelfregulering (inzicht in eigen handelen) en
- ICT-geletterdheid (mediawijsheid, ICT en informatie basisvaardigheden en formulering van problemen)

Bij Kanteel kunnen kinderen dit spelend, betrokken en onderzoekend ontdekken. Wij helpen ze om hun natuurlijke nieuwsgierigheid ruim baan te geven en hun eigen talenten te ontwikkelen. Dit doen we door in te spelen op zaken waar kinderen plezier aan beleven, door kinderen aan te sporen en uit te dagen. Want doen is een hele goede manier van denken. We stimuleren hen om niet op te geven en het zelf te doen, fouten te maken en om hulp te vragen. Kinderen maken een individuele ontdekkingstocht en 'reizen' van fase naar fase en nemen al hun ervaringen mee, op weg naar volwassenheid. Kinderen van nu zijn de burgers van de toekomst, daar bereiden we ze bij Kanteel op voor.

De 21-eeuwse vaardigheden hebben we vertaald in onze pedagogische uitgangspunten:

Ik kan het zelf!

Wij laten een kind dingen zelf doen en geven hiervoor de ruimte en de middelen. Wij luisteren goed naar wat kinderen zelf willen doen en stimuleren hen. Onze locaties zijn zo ingericht dat ze uitdagen tot spel. We noemen dat een rijke speelleeromgeving. Onze medewerkers bieden kinderen een passend activiteitenaanbod aan en ondersteunen kinderen in hun spel. Op deze manier komen kinderen tot betrokken spel en dan wordt spelen leren.

Ik ben niet alleen!

Op onze locaties hebben we verschillende vormen van groepsopbouw: een babygroep, peutergroep, verticale groep voor kinderen van 0-4 jaar en BSO-groepen met verschillende leeftijdsopbouw. In het kindcentrum maakt elk kind deel uit van een vaste groep. Deze groep biedt kinderen veel unieke mogelijkheden en kansen. Ze oefenen met samen spelen, leren, ruzies oplossen, je houden aan afspraken, zoeken naar grenzen en verantwoordelijkheid nemen. Aandacht voor een positieve groeps sfeer staat daarbij centraal.

¹zie voor uitgewerkte toelichting op www.slo.nl

Ik mag er zijn!

We vinden het belangrijk dat ieder kind, jong en oud, elke dag ervaart dat het gezien wordt en er toe doet. Op deze manier ontwikkelt een kind zijn eigen persoonlijkheid met eigenwaarde en zelfvertrouwen. Onze medewerkers hebben oog voor wat kinderen denken, willen en voelen. Ze houden rekening met de behoefte van kinderen aan individuele aandacht, erkenning en bevestiging. Op deze manier wordt het welbevinden van kinderen verhoogd.

Ik ben ik en jij bent jij!

Kinderen groeien op in een wereld waarin veel verschillen bestaan. Verschillen in religie, cultuur, geaardheid en huidskleur maar ook in gezinssamenstelling en het wel of niet hebben van een beperking. Deze verschillen benaderen we bij Kanteel als waardevolle aanvullingen op elkaar. We leren kinderen open te staan en respect te hebben voor ieders leefwereld, gewoonten en gebruiken.

Ik kan dit al!

Een kind is de motor van zijn eigen ontwikkeling! Ze ontwikkelen zich door spelenderwijs te doen, te ervaren en te beleven. Wanneer een kind zelf oplossingen vindt voor problemen waar hij mee te maken krijgt wordt zelfvertrouwen bekrachtigd. Zo ontwikkelt zelfstandigheid. Wanneer kinderen sommige dingen moeilijk blijven vinden dan stimuleren en helpen wij hen. Wij genieten van kinderen die trots op zichzelf zijn als ze ontdekken dat ze iets nieuws hebben geleerd.

Zo doen we dat bij peuteropvang/dagopvang Klimboom

Op onze peutergroepen en dagopvanggroep zijn deze uitgangspunten ingebed in het werken met de kinderen. We staan open voor alle kinderen.

Er is veel aandacht voor talentontwikkeling van het team (cursus talentwijzer, pedagogische coaches op de groep, video-interactiebegeleiding), maar ook van het kind door het te stimuleren net een stapje verder te gaan in de ontwikkeling. Er worden gezamenlijke MT-vergaderingen gehouden waar zowel praktische zaken als ook de inhoud aan bod komen. Er is een warme overdracht met de IB'ers. Er vinden gezamenlijke studiemiddagen plaats voor alle professionals. Bij de feesten en seizoenen worden activiteiten met elkaar afgestemd en wordt er altijd gezocht naar mogelijkheden om te verbinden buiten de eigen organisatie.

We bieden onze peuters ook elke week op wisselende dagen de mogelijkheid tot sport en beweging door een mooie samenwerking met de Gemeente Uden, *GUUS beweegt*. Een sportcoach van de gemeente Uden verzorgt hiertoe een beweegaanbod speciaal gericht op peuters.

2.3 VVE Voor en vroegschoolse Educatie.

Algemene inleiding

Voor- en Vroegschoolse educatie (VE) heeft als eerste doel de brede algemene ontwikkeling te stimuleren van kinderen van 2,5 tot 6 jaar. Daarnaast bieden we kinderen die de Nederlandse taal niet of matig beheersen extra ondersteuning in het leren van de Nederlandse taal. Een goede taalontwikkeling tussen 0 en 4 jaar is belangrijk voor het latere leren op de basisschool en voor de totale ontwikkeling van kinderen. Via de VVE-programma's werken we samen met het basisonderwijs actief aan het verminderen of voorkomen van (het risico op) ontwikkelingsachterstanden bij kinderen.

Voorschoolse Educatie bij peuteropvang Klimboom

Peuters met een ondersteuningsbehoefte worden door de GGD verwezen naar peuteropvang de Klimboom. Indien peuters starten zonder VE-indicatie, en als blijkt dat kinderen op basis van observatie en toetsen extra ondersteuning nodig hebben, kan dat alsnog via de pm'ers worden aangevraagd bij de GGD. Kinderen met een VVE indicatie dienen conform wettelijke regelgeving vanaf augustus 2020 vanaf de leeftijd van 2,5 jaar tot 4 jaar, minimaal 960 uur VE-aanbod te krijgen. Dit komt neer op 16 uur per week. Gemeente Uden heeft dit beleid niet tijdig vorm kunnen geven waardoor vanuit de Gemeente Uden besloten is de periode 1 augustus tot en met 31 december 2020 het beleid van 10 uur per week per VE- kind te blijven hanteren en er m.i.v. januari 2021 wel 960 uur Ve-aanbod zal worden aangeboden.

De (meeste) ouders van de peuters beheersen de Nederlandse taal.

In de wijk wonen ook peuters met een andere moedertaal. Voor hen kan het taalaanbod van peuteropvang Klimboom een aanvulling zijn zodat zij op de basisschool een gemakkelijke start maken. Er komen ook anderstalige kinderen bij de Klimboom spelen. Zij beheersen de Nederlandse taal meestal (nog) niet. Vanaf 4 jaar gaan de meeste kinderen naar de naast gelegen basisschool. Bij peuteropvang Klimboom spelen peuters die voornamelijk in de omliggende wijk wonen. In de wijk staan koop- en huurwoningen.

Bij peuteropvang Klimboom wordt geoefend om in de kring te zitten, te wachten op elkaar, naar elkaar te luisteren en samen te spelen en te ontdekken. Hierdoor wordt het groepsgevoel gestimuleerd.

Het aanbod VE is bij peuteropvang Klimboom aangepast aan de groep peuters. Als er in de groep veel peuters spelen met een ondersteuningsbehoefte, wordt meer tijd besteed aan: 'waar zijn de peuters aan toe en wat hebben ze nodig?'. Dit is terug te zien in de themaplanningen, waarbij data, doelen en bijzonderheden n.a.v. de toets en/of observatie worden vermeld.

Afhankelijk van observaties en toetsen wordt het aanbod van de activiteiten aangepast aan de peuters. In kleine groepjes, individueel of in de grote groep worden activiteiten aangeboden.

Bijvoorbeeld: Als enkele peuters de kleuren nog niet goed kunnen benoemen wordt dit extra geoefend met materiaal waar de kleuren geoefend kunnen worden. Als peuters de begrippen onder, boven, achter, etc. nog niet voldoende kunnen gebruiken wordt dit geoefend met motorische activiteiten.

VVE ontwikkelingsgebieden

Wij gebruiken het VVE programma Piramide. Jaarlijks wordt er een jaarplanning gemaakt en afgestemd op de groepen. Voor ieder thema is er een themadoos met materiaal, knutselvoorbeelden en boekjes. Het materiaal in de speelhoeken wordt aangepast aan het thema. Voor de thematafel wordt zoveel mogelijk "echt" materiaal gebruikt. Ieder dagdeel wordt er een aanbod in materiaal op de tafels gelegd en dat wordt steeds gewisseld. Peuters kunnen het ook aangeven als ze ander materiaal willen gebruiken. Veel kunnen zij zelf pakken, niet alles.

Binnen dit programma worden de VVE ontwikkelingsgebieden op de volgende wijze gestimuleerd:
Ons dagelijks aanbod op het gebied van:

Ontwikkelingsgebied: Taal	
Geplande activiteiten	Als de peuters binnen zijn en de ouders uitgezwaaid, gaan we met de peuters in de kring zitten. We praten over de dagritmekaarten en de activiteiten, het weer, en wat de peuters hebben meegemaakt. Er worden liedjes gezongen, versjes of een boekje uit het thema interactief voorgelezen. We stellen prikkelende open vragen om taal uit te lokken.
Overgangsmomenten (tussen de geplande activiteiten)	Tijdens vrij spel stimuleren we onderlinge gesprekjes en fantasiespel om verrijking in het spel te brengen. Bij overgang van activiteiten zingen we signaaliedjes. (<i>We gaan opruimen, aan tafel.</i>)
Hoe is de ruimte ingericht om taal te stimuleren	In de groepsruimte is elk thema herkenbaar aanwezig door de titel van het thema, op het raam of in de leeshoek. Er hangen platen met afbeeldingen en tekst van het thema. Op de bakken met materialen staan woordkaarten. In de leeshoek staan boekjes die de peuters zelf kunnen gaan lezen.
Spelmateriaal dat wordt ingezet voor taalontwikkeling	Om de taal te stimuleren is aanwezig: - Boekjes - Cd met liedjes - Praatplaten Aan al het ontwikkelingsmateriaal wordt taal gegeven. Er wordt bv. samen gepuzzeld en hierover wordt gepraat, als er met blokken wordt gebouwd, of samen in de poppenhoek.

Ontwikkelingsgebied: Rekenen (ontluikende gecijferdheid)	
Geplande activiteiten:	Tijdens de kringactiviteiten tellen we samen alle kinderen. Bij verschillende activiteiten wordt geteld (<i>hoeveel gele drinkbekers, stukjes fruit, ontwikkelingsmateriaal, zit er veel of weinig water in de bekers?</i>) In de bouwhoek wordt ruimtelijk inzicht geoefend (<i>hoge torens, grote huizen</i>).
Overgangsmomenten:	We stapelen de bekers als ze leeg zijn (hoge toren). We praten over veel of weinig fruit. Wie mag de bekers ophalen? Spelletje, waarbij de kinderen op basis van kenmerken "afvallen". "Er zijn nog veel meisjes over met een spijkerbroek."
Hoe hebben we de ruimte ingericht voor dit ontwikkelingsgebied:	Bouwhoek

Spelmateriaal dat wordt ingezet voor rekenontwikkeling:	Blokken om torens te maken. Constructiemateriaal. Alles kan geteld worden. Sorteerplank. Puzzels met klein en groot. Boekjes.
---	---

Ontwikkelingsgebied: Motoriek	
Geplande activiteiten	We spelen bijna iedere dag buiten en knutselen iedere week. De beweegcoach komt eens per 3 weken per groep om met de peuters beweegspelletjes te doen. We dansen op onze groep, gaan naar buiten en maken gebruik van de speelzaal.
Overgangsmomenten:	Kinderen mogen zich vrij bewegen in de groepsruimte en buiten. Kinderen mogen zelf op de trap klimmen naar het aankleedkussen. Kinderen mogen zelf de trap van glijbaan buiten opklimmen.
Hoe hebben we de ruimte ingericht om de motoriek te stimuleren:	De gehele binnenruimte is ruim opgezet zodat kinderen zich vrij kunnen bewegen. Binnen staat een klimrups en een grote auto waar de peuters in kunnen. Buiten hebben we een vast klimtoestel en een zandbak.
Spelmateriaal ingezet voor de motoriek:	Materiaal: fietsen, steppen, klimrek, speelrups, zandbak, gymmateriaal, groot ontwikkelingsmateriaal als blokken en duplo; puzzels, klein ontwikkelingsmateriaal, auto's, creatief materiaal (<i>verf, potloden, krijt, klei, kwastjes</i>), kralenplankje, grote kralen, prikpenen, vingerverf, etc.).

Ontwikkelingsgebied: Sociaal- emotionele ontwikkeling	
Geplande activiteiten	We praten met de peuters op kind hoogte en op een vriendelijke toon. We benoemen de gevoelens van de kinderen en stellen ze op hun gemak. We laten de peuters merken dat we hun signalen hebben verstaan door te reageren en te zorgen dat het kind zich gehoord, gezien en begrepen voelt. Als meerdere peuters tegelijk onze aandacht vragen, geven we aan dat we het gehoord hebben en ze even moeten wachten (beurt verdelen). Tijdens activiteiten werken we in kleine groepjes. We stimuleren kinderen samen te werken. We leren hen naar elkaar te luisteren door kringactiviteiten. Ieder kind wordt hierdoor gezien en gehoord. Nieuwe peuters krijgen extra aandacht voor het dagritme bij het wennen.
Overgangsmomenten	We spelen of doen mee met de kinderen of zijn op de achtergrond aanwezig. We luisteren en kijken mee met de kinderen. We zijn te alle tijde toegankelijk voor hen en helpen hen waar nodig. Er worden grenzen en structuur aangeboden, met respect voor de autonomie (<i>bv. op eigen manier en tempo de jas zelf aandoen, handen wassen bij toiletgang</i>). Bij overgangs-momenten worden signaaliedjes gezongen, bv. bij opruimen, handen wassen). We reageren positief op positieve contacten tussen kinderen. Bij ruzie bespreken we met de kinderen wat er gebeurde en zoeken samen naar een oplossing om de kinderen zelf weer op weg te helpen. We benoemen gedrag en gevolgen van gedrag met de peuters.

Inrichting ruimte:	De ruimte heeft een vaste indeling waardoor deze voorspelbaar en herkenbaar is voor kinderen.
Spelmateriaal voor de sociaal-emotionele ontwikkeling:	Materiaal: Poppenhoek/ huis-hoek met tafel, stoelen, bedjes, poppenkleding, keukenspullen, telefoon, keukenblok, etc.; verkleedkleden; poppen; kosteloos materiaal, poppenkast-poppen, boekjes, dagritme kaarten.

Kindvolgsysteem

De ontwikkeling wordt gevolgd door middel van een observatielijst (de Udense Overdrachtslijst wordt 2x ingevuld) en de peutertoetsen van Piramide worden afgenomen als we het vermoeden hebben dat het kind ergens extra ondersteuning bij nodig heeft. De Udense Overdrachtslijst wordt ingevuld als de peuter 3 jaar is en de observatielijst wordt nogmaals ingevuld met 3 jaar en 9 maanden. Als de toetsresultaten IV of V zijn wordt de toets met 3 jaar en 9 maanden nogmaals afgenomen. De observaties en toetsresultaten worden met de ouders besproken. Indien nodig wordt een VE-indicatie aangevraagd bij de GGD voor extra ondersteuning op de peuteropvang. Afhankelijk van de uitkomsten van een ontwikkelingsgebied, wordt het aanbod afgestemd Als een peuter laag scoort op b.v. actieve woordenschat of getalbegrip zullen we de activiteiten hierop afstemmen. *Bv. plaatjes aanwijzen en laten benoemen, blokjes tellen, zijn de bekers eerlijk verdeeld?* Als meer peuters op hetzelfde gebied ondersteuning nodig hebben, kunnen we in een klein groepje ondersteuning bieden.

Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn ook bij VE een belangrijke partner. Door het betrekken van ouders bij het VE-programma wordt de ontwikkeling van de kinderen nog verder gestimuleerd. Op onze locatie doen wij dit op de volgende manier:

Ouders ontvangen aan het begin van een nieuw thema een ouderbrief/themabrief met daarin de woorden die centraal staan in het thema, suggesties voor liedjes en versjes. De ouders wordt gevraagd hier thuis extra aandacht aan te geven.

Het eerste kwartier van de peuteropvangtijd kunnen de ouders via de spelinloop, meemaken wat het thema inhoudt. Ze kunnen met hun peuter meespelen, puzzeltje maken en zien welke sfeer bij het thema hoort.

In hoofdstuk 7 van dit werkplan staat beschreven welke oudergesprekken er zijn.

Doorgaande ontwikkellijn

De pm'ers hebben als taak, afhankelijk van de grootte van de locatie, het (mede) coördineren en uitvoeren van VE-activiteiten en leveren een bijdrage aan de doorgaande (ontwikkelings-)lijn 0-6 in samenwerking met de school.

De jaarplanning wordt ingevuld en uitgewisseld met de peuteropvang en de buitenschoolse opvang op de locatie. De school gebruikt een ander programma, maar zoveel als mogelijk wordt afgestemd in thema's. Waar het kan worden activiteiten samen uitgevoerd.

Via het overdrachtsformulier worden kinderen overgedragen naar de basisschool en de bso. Bij kinderen met ondersteuning voorschoolse educatie is dat door middel van een gesprek (warme overdracht). Het overdrachtsformulier gaat (als ouders toestemming geven) altijd door naar de basisschool. Het overdrachtsformulier gaat ook, uitsluitend met toestemming van ouders, naar de BSO; als het nodig is zullen de pedagogisch medewerkers van de dagopvang/peuteropvang intern een gesprek voeren. De mentor van het kind is verantwoordelijk voor de overdracht naar de basisschool en/of BSO.

Er is een werkgroep samenwerking met de school. Door deze werkgroep worden de gezamenlijke activiteiten gepland. Het doel is afstemming en samenwerking.

Er zijn gezamenlijke activiteiten bij b.v. thema Lente en Zomer (knutsel, poppenkast). Afhankelijk van de jaarplanning (of thema's samenvallen) worden deze activiteiten gepland.

Met de basisschool zijn geen afspraken gemaakt om toekomstige peuters te laten wennen. Wel gaan we soms met de kinderen die bijna 4 zijn naar de basisschool kijken.

3. De dagelijkse praktijk

In dit hoofdstuk zullen wij de pedagogische doelen meer vertalen naar de praktijk. Welke situaties doen zich voor op de peuteropvang en op het kinderdagverblijf en hoe bieden wij, binnen die situaties of door middel van die situaties, de kinderen de gelegenheid alle vaardigheden te ontwikkelen. We zijn ons ervan bewust dat het niet zal lukken alles te omschrijven maar we zullen proberen een zo duidelijk mogelijk beeld te schetsen.

- 3.1 Wennen voor ouders en kind
- 3.2 Eten en drinken en speciale voeding
- 3.3 Verschonen en zindelijk worden
- 3.4 Ziek zijn op kinderdagverblijf
- 3.5 Seksualiteit en intimiteit
- 3.6 Dagritme, rituelen en overgangsmomenten
- 3.7 Verjaardagen, feesten en rituelen
- 3.8 De inrichting van de ruimte
- 3.9 Activiteitsaanbod op alle ontwikkelingsgebieden:
 - 3.9a -lichamelijke en motorische ontwikkeling
 - 3.9b -verstandelijk en cognitieve ontwikkeling
 - 3.9c -sociaal emotionele ontwikkeling
 - 3.9d -taalontwikkeling

3.1 Wennen voor ouders en kind

De kennismaking vooraf (rondleiding en inschrijving).

Voor u de keus maakt voor onze peuteropvang kan je uiteraard een afspraak maken voor een rondleiding. Dit raden wij van harte aan. Zo kunt u zich een duidelijk beeld vormen van wie wij zijn en hoe wij werken. Wanneer u vervolgens kiest voor onze locatie en u zich definitief inschrijft bij Kanteel Kinderopvang, wordt er ongeveer 3 weken voor ingangsdatum van de opvang een uitgebreide eerste kennismaking afgesproken.

De kennismaking van jou en jouw kind op de groep.

Na het tekenen van het contract kunt u uw kind naar wens en in overleg een dagdeel naar peuteropvang Klimboom en/of kinderopvang Klimboom brengen om kennis te maken met ons en de groep. Dit gebeurt tijdens de eerste opvangdag. Uw kind zal waarschijnlijk moeten wennen aan zijn nieuwe omgeving. De omschakeling van de veelal rustige omgeving thuis, met de vertrouwde van de ouder(s) in de nabijheid, is een groot contrast met de gezellige drukte van de peutergroep met nog onbekende pedagogisch medewerkers en veel andere kinderen. De eerste tijd op de peuteropvang is een tijd waarin vertrouwde relaties opgebouwd worden, relaties tussen u en de pedagogisch medewerkers, tussen uw kind en de pedagogisch medewerkers, tussen de kinderen onderling, tussen de ouders onderling.

Voor veel kinderen en ouders is het fijn om geleidelijk aan te kunnen wennen. U kunt altijd bellen om te vragen hoe het met uw kind gaat. Schroomt u hier vooral niet voor. Als er aanleiding toe is, zal de pedagogisch medewerker van uw kind u bellen.

Tijdens de intake nemen we belangrijke gegevens met elkaar door en ontvangt u een rugzak met belangrijke info en een cadeautje. Steeds meer informatie zal gedeeld worden via het digitale ouderportaal, dat al wel beschikbaar is voor ouders van het KDV en binnen afzienbare tijd ook voor de ouders van de peuteropvang.

Wennen op de groep

De eerste keer naar de peuteropvang is een grote stap in een kinderleven. Een groep onbekende kinderen, nieuwe volwassenen, een andere omgeving, veel speelgoed.

Meestal duurt het een tijdje voordat kinderen en ouders zich vertrouwd voelen op de peuteropvang. Elk kind went in zijn/haar eigen tempo en bij het ene kind kan het wat langer duren dan bij het andere kind.

Soms komen nieuwe kinderen een kwartier of een half uur later, zodat alle andere ouders al weg zijn. Dat is rustiger voor het kind.

Het komt voor dat een kind een aantal keer probleemloos afscheid neemt, maar daarna toch moeite krijgt met afscheid nemen.

Het kind zal door ervaring leren dat de peuteropvang een fijne en veilige plaats is om te zijn, en mag best even huilen bij het afscheid. De medewerkers zijn goed in staat om de peuter te troosten en af te leiden.

Ouder mogen altijd even opvang bellen om te informeren hoe het gaat. Voor de eerste keren is het belangrijk dat de ouder op tijd of net even voor de ophaaltijd aanwezig is. Dit geeft het kind het vertrouwen dat de ouder weer op tijd terug komt. Ook kan het kind iets eerder worden opgehaald. Een knuffel of iets vertrouwds van thuis mag in het begin worden meegenomen.

In de uitzonderingsgevallen dat het kind zich verdrietig blijft voelen, bespreekt de medewerkster dit met de ouder en overlegt hoe het vervolg zal zijn.

Is het kind eenmaal gewend, dan is er dagelijks de mogelijkheid om voor het afscheid even samen een puzzel te maken, een boekje te lezen of iets te bouwen. Op die manier wordt de dagelijkse overgang van thuis naar de opvang vergemakkelijkt.

Om te wennen op de opvang is het belangrijk dat:

- Het kind regelmatig komt.
- Er op een duidelijke manier afscheid genomen wordt, niet stiekem weggaan.
- Het kind op tijd wordt opgehaald. Het is niet goed, als een kind dat aan het wennen is als laatste wordt gehaald. Het kind kan in paniek raken en de volgende keer kan het veel meer moeite hebben met afscheid nemen.
- Het afscheid niet te lang duurt, hoe langer het afscheid nemen duurt hoe moeilijker het is.
- De ouder(s) altijd telefonisch bereikbaar is (zijn).

TIP:

- Ouders mogen altijd even bellen hoe het gaat.
- Het kind mag een lapje, knuffel of iets anders waar het aan gehecht is meenemen als daar behoefte aan is.

Om het wennen makkelijker te maken gebruiken we op alle locaties dagritme kaarten en een gestructureerde dagindeling. Regelmatig terugkerende elementen (kring, vrij spel) geven herkenbaarheid en duidelijkheid voor het kind. Het gebruik van de dagritme kaarten zorgt dat het kind steeds kan zien welke activiteiten nog komen voordat de kinderen worden opgehaald.

Na ongeveer drie maanden zullen wij u uitnodigen voor een tussentijdse evaluatie tijdens het haal- en brenggesprek. Uiteraard kunt u altijd en op elk gewenst moment een gesprek aanvragen.

3.2 Eten en drinken en speciale voeding

Bij peuteropvang Klimboom drinken de kinderen water en eten zij fruit. Op de langere ochtenden bij de peuteropvang, wordt ook een crackertje of een soepstengel gegeten.

Eten en drinken is een sociaal gebeuren. Behalve gezond moet het eten ook plezierig en gezellig zijn. We zullen de kinderen het goede voorbeeld geven en stimuleren netjes te eten.

Wanneer uw kind vanwege medische redenen, godsdienst of levensovertuiging bepaalde voedingsmiddelen niet mag of kan nuttigen, zullen wij hier uiteraard rekening mee houden. Hierin zullen wij de grootst mogelijke zorgvuldigheid betrachten.

Wij gaan er vanuit dat uw kind heeft gegeten zodra u het brengt. Wij volgen de voedingsadviezen van het consultatiebureau en de GGD. Kanteel werkt volgens de richtlijn 'Voeding bij Kanteel' en 'Bewaarwijzer voedingsmiddelen'.

Het suikerbeleid

Wij hanteren een suikerbeleid. Dat wil zeggen dat we ernaar streven alleen voeding met natuurlijke suikers en dus zónder toegevoegde suikers aan te bieden. In dat kader vragen we ouders traktaties te verzorgen op een gezonde manier. Meer over traktaties leest u in item 3.7, "verjaardagen, feesten en rituelen".

3.3 Verschonen en zindelijk worden

Zorgt u, vooral ook tijdens het zindelijk worden, voor voldoende setjes schone kleding?

De kinderen worden liggend op de verschoontafels verschoond. Kinderen die kunnen staan worden veelal staand in de verschoonruimte verschoond. Het kind zal om zich heen kijken naar wat er in deze ruimte gebeurt en van even komen kijken, naar even op het potje zitten (in het begin vaak nog met de kleren aan) is een kleine stap. Een plasje of een poepje op het toilet wordt, in de eerste periode van het zindelijk worden, enthousiast bejubeld en in speciale gevallen beloond met een stickertje. Het moment waarop de echte zindelijkheidsstraining begint, vindt altijd plaats in samenspraak met de ouders. Op dat moment zullen wij u ook vragen om ruim voldoende verschoonkleding mee te brengen. Zodra uw kind zelf aangeeft wanneer hij of zij naar het toilet moet (en dan ook daadwerkelijk gaat) spreken we van zindelijkheid. In het begin zullen we uw kind nog op vaste tijden stimuleren naar het toilet te gaan, later is dat niet meer nodig omdat de kinderen dan zélf weten wanneer ze 'moeten'. Op dat moment wordt wel nog toezicht gehouden op een hygiënisch toiletgebruik, denk aan het afvegen van de billen en het wassen van de handen. Van een grote afhankelijkheid groeien kinderen, ook in deze, naar een steeds groter wordende zelfstandigheid.

Zowel na toiletgebruik als voor en na het eten, na het buiten spelen en na het knutselen wast uw kind zijn of haar handen.

3.4 Ziek zijn op de peuteropvang

U kunt er van uitgaan dat wij uw kind een zo vertrouwd, veilig en hygiënisch mogelijke omgeving bieden. Hiervoor nemen wij dagelijks preventieve maatregelen conform de landelijke norm van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD).

Uw kind komt bij ons vaak voor het eerst in aanraking met één of meerdere (infectie)ziekten. Daarom vragen wij u ons tijdig informatie te geven over de conditie van uw kind, uw kind zo nodig thuis te houden of zo snel mogelijk op te halen wanneer het ziekteverschijnselen heeft én ons een telefoonnummer te geven waarop u of iemand anders, in geval van nood of ziekte, altijd bereikbaar bent.

Als uw kind te ziek is of flinke koorts heeft, vragen wij u uw kind niet naar de peuteropvang van de Klimboom te brengen, ook niet wanneer de koorts door het geven van een pijnstiller gezakt is. Dit onderdrukt de koorts maar verhelpt het niet. Overigens komt de koorts zodra deze middelen uitgewerkt zijn vaak in alle hevigheid terug. Wilt u ons, wanneer u uw kind thuis houdt, informeren over de ziekteverschijnselen? Dit is voor onszelf handig maar ook om andere ouders in te kunnen lichten over bijvoorbeeld een besmettelijke ziekte. Dit gebeurt uiteraard anoniem.

Bij welke ziekteverschijnselen een kind beter thuis kan blijven, is aangegeven in het overzicht van de GGD, dat ter inzage ligt op de peuteropvang en op het kinderdagverblijf. Ook is er gratis informatiemateriaal verkrijgbaar over kinderziekten. De informatie vindt u ook op <https://www.ggdhvb.nl/professionals/kinderziekten-op-school-of-opvang> of de app: KIDDI.

Als wij merken dat uw kind ziek is, bellen we u op. Uw kind hoeft dan niet per definitie koorts te hebben. We bellen op het moment, dat wij inschatten dat we bij de opvang niet kunnen bieden wat uw kind nodig heeft. Vaak is dit rust en persoonlijke aandacht. De reden dat we u bellen is om u op de hoogte te brengen van deze situatie en te overleggen wat het beste gedaan kan worden voor uw kind. Meestal, maar zeker bij koorts, zullen we u vragen uw kind zo snel mogelijk op te (laten) halen. We kunnen een ziek kind onmogelijk de rust, verzorging en aandacht geven die het op dat moment zo hard nodig heeft. Naast uw kind zijn er immers ook nog meer kinderen op de groep. Wanneer u niet in de gelegenheid bent het kind zelf op te komen halen, verzoeken wij u iemand anders te vragen om het kind op te halen. Wij zullen nooit een pijnstillertodiening om de koorts te onderdrukken en daarmee het verblijf bij de opvang toch mogelijk te maken.

Indien uw kind, hetzij structureel, hetzij incidenteel, thuis medicijnen en/of zelfzorgmiddelen gebruikt willen wij daarvan graag door u op de hoogte worden gebracht. Hieronder verstaan wij niet alleen tabletjes, zetpillen en drankjes maar ook bijv. medicinale zalf en homeopathische middelen. Wanneer uw kind tijdens het verblijf bij ons gebruik moet maken van medicatie dan dient u een "formulier akkoordverklaring medicijnverstrekking" in te vullen bij de pedagogisch medewerkers. Dit om risico van verkeerde toediening zo klein mogelijk te houden. Alleen op voorschrift van de huisarts wordt paracetamol toegediend. Wij werken volgens het protocol: 'ziekte en medisch handelen' van Kanteel.

Medische handelingen zoals het geven van injecties, heelkundige verpleegkundige handelingen, katheterisaties, het gebruik van radioactieve stoffen (categorie 1.) en afgeleide medische handelingen zoals uittrekken van een sonde en het toedienen van bijvoorbeeld een klysma (categorie 2) mogen niet door de pedagogisch medewerkers worden uitgevoerd. Dit is beschreven in de wet BIG.

Deze handelingen moeten in principe uitgevoerd worden door medisch en deskundig personeel met een BIG-registratie. Kanteel heeft geen medisch personeel in dienst. De handelingen waar het hier dan ook om gaat worden alleen door pedagogisch medewerkers uitgevoerd als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Ouders vullen bij plaatsing van hun kind met een indicatie voor een medische handeling het formulier "Akkoordverklaring medische handeling" in en ondertekenen dit.
- Dit formulier wordt te allen tijde bewaard bij de kindgegevens van het betreffende kind.
- Er moet een schriftelijke opdracht verstrekt worden door een arts.
- Pedagogisch medewerkers krijgen een uitgebreide instructie over het uitvoeren van de handeling, bij voorkeur van een arts/ verpleegkundige.
- Een verklaring van bekwaamheid na instructie volstaat niet. Bekwaam is niet hetzelfde als bevoegd.

3.5 Seksualiteit en intimiteit

Het is belangrijk dat kinderen zich lekker voelen in hun lijf. Hierbij is het van belang in te kunnen schatten op welke leeftijd een kind behoefte heeft aan bepaalde intimiteiten zoals knuffelen en op schoot zitten. Hierbij is acceptatie en respect voor elk kind erg belangrijk.

Wij vinden het van groot belang dat kinderen leren wat vriendschap en liefde is. Dit proberen wij kinderen te leren door kinderen de ruimte te geven om zelf hun grenzen aan te geven, kinderen te laten ervaren wat respect tonen en krijgen is. Kinderen leren dingen samen te doen en anderen te laten helpen.

Wij willen kinderen op een natuurlijke manier leren omgaan met seksueel gedrag.

Door het bespreekbaar te maken, willen we bepaalde grenzen aangeven. Als kinderen hun geslachtsorganen betasten is dit niet direct aanstootgevend voor anderen en in een gepaste situatie vinden wij dit geen probleem. Kinderen in deze leeftijdsfase hebben hier nog geen enkele bedoeling bij en is het volkomen onschuldig gedrag. Maar er zijn ook grenzen: Wij vinden het niet gepast als kinderen bij elkaar aan de geslachtsorganen komen. Dit gedrag zullen we bespreekbaar maken en uitleggen. Dit doen we op een manier dat een kind er geen vervelend gevoel aan overhoudt.

Kinderen mogen doktertje spelen maar ze moeten de kleren aanhouden.

Wij laten kinderen niet bloot lopen om hygiënische reden maar zeker ook omdat het buitenterrein aan de openbare weg ligt. Wij vragen dus altijd aan de ouders om in de zomer, zwemkleding of zwempluiers mee te nemen.

3.6 Dagritme, rituelen en overgangsmomenten peuteropvang Klimboom

De dagindeling bij peuteropvang Klimboom:

De kinderen worden bij aankomst verwelkomd door de medewerkers. Na kort gespeeld te hebben samen met de ouders (=spelinloop), nemen de kinderen afscheid. Dit mag in de groep of kinderen mogen gaan zwaaien bij het zwaairaam.

Alle kinderen gaan daarna in de kring zitten. De presentielijst wordt gecontroleerd. Dit ritueel wordt aangekondigd door het liedje 'goedemorgen/middag'. Wij zitten bij het controleren van de presentielijst in een kring, dit noemen wij de kringactiviteit.

Hierna gaan we met de kinderen het dagritme bespreken aan de hand van de dagritmekaarten. Dan lezen we een boekje voor dat past binnen het thema.

Daarna volgt vrij spel en is er soms tijd voor een knutsel.

Het opruimen wordt aangekondigd door het opruimlied. De kinderen weten hierdoor dat het tijd is om op te ruimen. Nadat er is opgeruimd gaan de kinderen handen wassen en daarna aan tafel zitten. We zingen liedjes of doen een activiteit dat in het thema past.

Daarna gaan we fruit eten (soms ook eerder, afhankelijk van het weer, of het programma).

Als het fruit op is, zingen we een liedje. Vervolgens wordt er drinken uitgedeeld.

Bij droog en mooi weer spelen we buiten en doen we daar ~~aan~~ bewegingsactiviteiten of we gaan de rust opzoeken door bv. te boetseren met de kinderen (dit is afhankelijk van de drukte van het dagdeel). Doormiddel van het zwaailied wordt er van elkaar afscheid genomen. Na het zwaailied worden de ouders uitgenodigd om binnen te komen.

Op de middag is er een uitbreiding van de vaste rituelen. Bijvoorbeeld op stoeltje staan, namen spel (met namen van het kindje wat naast je zit), bekers ophalen. Er is dus een vergelijkbare opbouw in het programma maar in de middaggroep is er meer verdieping en uitbreiding van rituelen. Zo bieden we meer uitdaging voor de kinderen van 3 jaar.

Daarnaast is er speciale aandacht voor het VE-project. In de kring komt een onderdeel van het Piramide-project aan de orde (groepsexploratie). De activiteiten, knutselen en verhaaltjes zijn in de sfeer van het project. Naast een veilige sfeer en herkenbare dagindeling is alles van de dag afhankelijk; de pedagogisch medewerkers passen zich aan op de kinderen en de omstandigheden.

Het kan dus voorkomen dat de peuters bij mooi weer lekker buiten gaan spelen en dan de volgende keer alsnog een knutselactiviteit gaan doen.

De momenten tussen de vaste dagritme-onderdelen door noemen we de overgangsmomenten. Dit zijn bijvoorbeeld de momenten waarop opgeruimd moet worden of jassen aan gedaan worden om buiten te gaan spelen. Ook dit zijn leuke, uitdagende (leer-)momenten voor de kinderen, momenten die voor hen evengoed bij de dag horen. Daarom betrekken wij actief de kinderen hier zoveel mogelijk bij en stemmen wij ons tempo hier op af.

De dagen bij de peuteropvang zien er nooit hetzelfde uit. De kinderen zijn onze motor en geven het werk richting. Dat betekent dat we hen de ruimte en de gelegenheid bieden zichzelf te ontwikkelen en te ontplooiën op hun eigen manier, in hun eigen ritme en op hun eigen tempo. Dat kan betekenen dat we soms ietsje later aan tafel gaan.

De kinderen ontdekken zélf allerlei activiteiten en uiteraard bieden wij hen ook activiteiten aan. Om zoveel mogelijk kinderen met al hun verschillende interesses tot hun recht te laten komen, is dat een zo gevarieerd mogelijk aanbod: Knutselen, zingen, fantasie- en rollenspellen, lezen, muziek maken, rennen, klimmen, kralen rijgen, knuffelen, schootspelletjes, etc..

Uw kind hoeft bij ons geen resultaten te halen. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen plezier hebben in de dingen die ze doen. We stimuleren uw kind mee te doen aan activiteiten maar verplichten het niet.

3.7. Verjaardagen, feesten en rituelen

Verjaardagen (zowel van de kinderen als van de pedagogisch medewerkers) en feesten zoals Sinterklaas, Kerstmis, Carnaval en Pasen laten we niet ongemerkt voorbij gaan, net zo min als de geboorte van een broertje of zusje en het afscheid nemen van de kinderen die verhuizen of naar school gaan. Vieringen en feesten delen het jaar in stukken en maken het, zeker voor de grotere kinderen, overzichtelijk. "Onze baby komt als het Pasen is...".

Verjaardagen en feesten vormen terugkerende rituelen. Rituelen zijn voor jonge kinderen een belangrijk middel om de wereld voorspelbaar te maken. Kinderen kunnen er hierdoor erg van genieten. Ze verheugen zich op wat komen gaat omdat ze uit ervaring al weten wat dat is. Dat geeft hen naast vreugde ook zekerheid en vertrouwen en bevordert het saamhorigheidsgevoel.

De kinderen betrekken we bij het vieren van een verjaardag betrokken. Dit kan zijn door het versieren van een muts of het helpen met het klaarzetten van de verjaardagstoel. Maar ook bij andere feesten is de inbreng en de hulp van de kinderen essentieel.

Tijdens de verjaardagviering krijgt het kind een verjaardags-muts en mag het op de speciale verjaardagstoel zitten. De jarige kiest een muziekinstrumentje en we gaan voor de jarige zingen. Vervolgens mag de jarige de traktatie uitdelen.

Sommige kinderen houden er niet van om in het middelpunt van de belangstelling te staan. Uitgaande van het idee dat een feest vooral leuk en gezellig moet zijn, wijken wij dan van het programma af. Natuurlijk mag u altijd bij het feestje van uw kind aanwezig zijn, overleg in dat geval even met de pedagogisch medewerker wat de beste tijd is.

Wij werken niet vanuit een bepaalde geloofsovertuiging. Wij besteden bijvoorbeeld aandacht aan Pasen en Kerstmis vanuit het feit dat het vieren van deze feesten aansluit bij de belevingswereld van de meeste kinderen. Wij proberen aan deze feesten een zodanige invulling te geven dat elk kind er altijd iets in herkent en staan open voor andere (godsdienstige) feesten als dit binnen de

belevingswereld van de kinderen past. Zo kan het voorkomen dat er aandacht besteed wordt aan bijvoorbeeld het Suikerfeest en/of Halloween.

Hoeveel tijd wij aan een feest besteden en de manier waarop, is afhankelijk van wat er bij de kinderen leeft en wat er bij het leeftijdsniveau past. Wij vinden dat kinderen in de eerste plaats plezier moeten hebben tijdens de viering of het feest.

Een keer per jaar vieren wij een feest samen met de ouders en de kinderen, het jaarfeest.

3.8 De inrichting van de ruimte

Het spelmateriaal

Het spelmateriaal is afgestemd op de lichamelijke, verstandelijke, creatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen van deze leeftijd en wordt geselecteerd op kwaliteit en veiligheidsnormen. Alle soorten vaardigheden zijn vertegenwoordigd in het spelmateriaal. Speelgoed dat voor meerdere doeleinden geschikt is heeft onze voorkeur. Ook speelgoed dat ruimte laat voor eigen verbeelding en fantasie.

We leren kinderen met zorg omgaan met de verschillende soorten spelmateriaal. Samen met de kinderen spelmateriaal opruimen hoort ook bij de zorg voor het materiaal. Wij bieden als pedagogisch medewerker de kinderen hiermee structuur en respect voor gezamenlijke bezittingen aan. Kinderen mogen vrij kiezen waar ze mee willen spelen. De meeste materialen staan in open kasten in de groep en kunnen de kinderen zelf pakken. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat deze materialen op tijd gewisseld worden. Knutselmateriaal worden tevoorschijn gehaald door de pedagogisch medewerker wanneer daar vraag naar is. Spelmateriaal kan ook uit de natuur komen. Met blaadjes, stokjes en steentjes kunnen kinderen heerlijk spelen, net als met kosteloos materiaal. Ook worden materialen gebruikt bij de Klimboom die in eerste instantie niet voor speldoelstellingen gemaakt zijn, maar wel een grote speelwaarde kunnen hebben, bijvoorbeeld kartonnen dozen of doeken. Een voorwaarde is wel dat het materiaal voldoet aan de vastgestelde veiligheidseisen.

Hoeken

Elke groep heeft een ontdekhoek waarin gebruik wordt gemaakt van spelmateriaal en "echt" dagelijks gebruiksmateriaal.

We zullen alleen kwalitatief goed, heel en stevig tweedehands speelgoed van ouders of anderen aannemen. De pedagogisch medewerker beoordeelt of het speelgoed geschikt is, en geeft ongeschikt speelgoed terug aan de schenker. Bij twijfel raadpleegt zij de manager.

Inrichting van binnen- en buitenruimte

Een goed ingerichte ruimte nodigt kinderen uit tot spelen en ontdekken. Kinderen doen veel samen, maar hebben soms ook behoefte aan rust en ruimte. De groepsruimte is daarop ingericht. Er zijn een aantal standaardhoeken, zoals de huishoek, de leeshoek en een bouwhoek. Er is een ontdektafel ingericht waar kinderen zelf het materiaal kunnen ontdekken door ermee te spelen. Alle hoeken worden telkens aangepast aan het thema. De hoeken zijn herkenbaar voor de kinderen, zodat zij zelf gemakkelijk een keuze kunnen maken in spelvorm.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een evenwichtige inrichting. Het is gezellig en warm, met werkjes van de kinderen aan de muur. Tegelijkertijd zorgen zij met de inrichting van de ruimte er ook voor dat kinderen niet overprikeld raken.

De buitenruimten zijn zo ingericht dat er een uitdagende ruimte voor kinderen ontstaat. Er is een zandbak en een speeltoestel. Pedagogisch medewerkers zorgen voor verrassende elementen in de spel-mogelijkheden buiten. Dat kan zijn met het aanbieden van spelmateriaal, maar ook door het aanbieden van (bewegings)activiteiten.

Ook de sportcoach verzorgt regelmatig op wisselende dagen een beweegaanbod voor de peuters en maakt gebruik van materialen in de speelzaal of buiten. Het sportaanbod wordt verzorgd door *GUUS*, een samenwerkingsverband vanuit de gemeente Uden.

De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de diversiteit in gender en de gedragingen en belevingen daarbij. Dit maakt een groep gevarieerd en levendig. De pedagogisch medewerker wordt geboeid door de leuke verschillen van diversiteit en zien bepaal gedrag dan niet als probleem maar als uitdaging. Een positieve, ondersteunende benadering voor alle kinderen vinden we daarbij belangrijk.

Bij de peuteropvang en op het kinderdagverblijf zorgen we dan ook voor een speelleeromgeving die mogelijkheden biedt zodat kinderen zich kunnen ontwikkelen. We streven er naar de fysieke omgeving niet alleen in te richten voor rustig spel maar ook ruimte te creëren voor beweging. Zo komen we tegemoet aan de bewegingsdrang van kinderen, en dan met name van jongens. Ook in het dagritme houden we hier rekening mee door rustig en actief spel gevarieerd aan te bieden, waarin zowel meisjes als jongens kunnen spelen met kinderen van hun eigen en de andere sekse.

3.9 Activiteitsaanbod op alle ontwikkelingsgebieden

3.9a lichamelijke- en motorische ontwikkeling

De lichamelijke ontwikkeling is een proces waarin kinderen iets pas kunnen doen zodra ze er aan toe zijn. Hoe dat proces zich ontwikkelt en in welke tijdsduur, kan sterk per kind verschillen. Het is een proces waar we goed zicht op hebben want elke stap laat zich duidelijk zien. Van belang is dat een kind zich niet onderschat of overschat. De enige manier om een kind te helpen zichzelf goed te leren inschatten is door geduldig en niet bezorgd of angstig, als vangnet aanwezig te zijn bij alles wat het kind aandurft. Een uitdagende omgeving stimuleert het verleggen van grenzen. Dat werkt niet voor elk kind hetzelfde. Een zichzelf overschattend en impulsief kind kan beter een omgeving hebben waarin niet teveel prikkels tegelijk zijn. Een zichzelf onderschattend kind, dat eerst graag toekijkt en in alle rust oefent, kan soms licht aangespoord worden, zonder druk uit te oefenen.

Speelgoed om de grote motoriek te stimuleren is op alle locaties aanwezig. Hierbij valt te denken aan een glijbaan, fietsen, ballen, evenwichtsspeelgoed, stappen. Er is speelgoed bij wat binnen/buiten gebruikt kan worden. Zo stimuleren we de grote motoriek ook door o.a. met de kinderen te dansen, balspelletjes en evenwichtsspelletjes te doen.

Wij bieden de kinderen activiteiten aan waarmee ze de fijne motoriek kunnen ontwikkelen en daarmee ook hun technische vaardigheden. Dit kan zijn knutselen, spelen met constructiemateriaal, puzzelen maar ook het losmaken van een knoop hoort hierbij.

In principe gaan we minstens een keer per dag naar buiten met de kinderen. De buitenspeelplaats (de omheining, de speeltoestellen) voldoet aan de vastgestelde veiligheidsnormen. In verband met de veiligheid pakken de kinderen niet zonder pedagogisch medewerker het buitenspeelgoed uit de opbergruimte.

Met de zintuigen kun je ervaren en kinderen leren in eerste instantie door ervaring. Het stimuleren van het gebruik en de ontwikkeling van de zintuigen neemt bij ons een belangrijke plaats in. We werken met thema's op zintuiglijk gebied. In spelactiviteiten wordt volop gebruik gemaakt van

geluiden, beelden, smaken, geuren en aanraking. We geven de kinderen de ruimte om te experimenteren binnen de normen van de veiligheid.

3.9b verstandelijke- en cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling is het leren denken. Denken is meer dan alleen redeneren en het oplossen van problemen. Het gaat ook om het verwerken van allerlei informatie die via de zintuigen binnenkomt. Denken begint met doen, met handelen, met het onderzoeken van en experimenteren met allerlei voorwerpen en materialen. Kinderen onderzoeken daarbij ook hoe andere kinderen en pedagogisch medewerkers reageren op hun activiteit. Van de reacties van anderen leren ze bijvoorbeeld wat wel en niet kan, wat wel en niet mag, dat je iets moet kunnen delen, dat je soms op je beurt moet wachten, dat alles een oorzaak heeft en een gevolg. Een jong kind leert verbanden te leggen tussen voorwerpen, gebeurtenissen en symbolen. De ontwikkeling van de taal heeft invloed op het denken. Taal is namelijk een hulpmiddel bij het ordenen en betekenis geven aan ervaringen. Bij peuters loopt het denken vaak vooruit op de taal. Wij stimuleren de cognitieve ontwikkeling door een rijke speelomgeving te creëren zodat kinderen al handelend ervaringen opdoen. Daarnaast gaan de pedagogisch medewerkers in gesprek met de kinderen, zodat ze hun handelen en ervaringen ook onder woorden leren te brengen.

3.9c sociaal-emotionele ontwikkeling

Binnen de sociaal-emotionele ontwikkeling zijn er een aantal aspecten die zich niet eerder laten stimuleren dan op het moment dat het kind er daadwerkelijk aan toe is. Een goed voorbeeld is de ontwikkeling van het geweten. Voordat het geweten ontwikkelt is, moeten er eerst een aantal processtappen gezet zijn. Dat proces kan qua tijdsduur per kind sterk verschillen. Wat we wel kunnen doen is de omstandigheden zo gunstig mogelijk maken. Een uitermate belangrijke omstandigheid voor een gunstig sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind is zelfvertrouwen/ eigenwaarde.

Jonge kinderen die in de groepsopvang komen zien allerlei dingen gebeuren en maken, vooral in sociaal opzicht, soms deel uit van gebeurtenissen waar ze qua ontwikkeling nog niet veel mee kunnen. Door de persoonlijke ontwikkeling van kinderen goed in te schatten, hoever ze zijn op sociaal-emotioneel gebied, kunnen we ze veiligheid bieden.

We geven de kinderen grenzen aan die passen bij de fase van hun sociaal-emotionele ontwikkeling. In het algemeen kan gezegd worden dat de ontwikkeling tot vier jaar zich meer afspeelt rond het emotionele dan rond het sociale deel van de ontwikkeling. Jonge kinderen begrijpen meer van lichaamstaal dan van gesproken taal.

Er zijn een aantal richtlijnen die we volgen bij het aangeven van grenzen:

- We zijn als pedagogisch medewerker eerlijk en echt. We spreken in de ik-vorm. Eigen irritaties en ervaringen leggen we niet bij het kind neer. Om duidelijkheid te geven komen onze taal en lichaamstaal overeen.
- We passen ons verbaal aan bij de ontwikkeling van het kind.
- Bij het stellen van grenzen worden nooit angst- of schuldgevoelens meegegeven aan het kind.
- Bij het stellen van grenzen laten we kinderen een uitweg zien, door ze een andere activiteit aan te bieden met hetzelfde doel. Zo kan boosheid ook worden ontladen door op een trommel te slaan.
- Soms halen we een kind weg uit een situatie die teveel prikkelt.
- We zijn consequent, dat geeft rust en veiligheid. Kinderen kunnen zich veilig concentreren op hun spel omdat de grenzen die aan hen en aan de andere kinderen zijn gesteld, zijn gewaarborgd.

Kinderen van 0 tot 4 jaar zijn gevoelig voor emoties. Zij kunnen emoties nog niet altijd verwoorden en ook nog niet altijd scheiden wat van henzelf is en wat van een ander. We leren kinderen dat emoties komen en gaan, dat emoties erbij horen. We reiken de kinderen middelen aan om de emotie de ruimte te geven die hij nodig heeft, bijvoorbeeld door hen buiten te laten spelen, bewegen, schilderen, etc. Door emoties te benoemen als iets heel gewoons in het bijzijn van andere kinderen, leren kinderen wat bij hen hoort en wat bij het andere kind. Wanneer een pedagogisch medewerker gedrag ziet van een kind in de groep dat ze liever niet ziet, dan benoemt ze dat en ze meldt wanneer het weer over is. Pedagogisch medewerkers zijn zich, tijdens hun handelen, bewust van hun eigen emoties. Als pedagogisch medewerker tonen wij op de werkvloer onze professionaliteit en proberen onze eigen onrust thuis te laten of buiten het werk te ontladen. ‘

We begeleiden conflicten tussen jonge kinderen totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat de kinderen de vaardigheden bezitten conflicten zelf op te lossen. Van een conflict leren kinderen over hun eigen verwachtingen en over die van een ander.

We stimuleren ‘samen spelen, samen delen’. Samen spelen is vaak ‘om de beurt’. We schenken hier veel aandacht aan. Het is goed voor een kind om te weten dat het ook aan de beurt komt. Door een begin te maken met gezelschapspelletjes leren we kinderen om te gaan met winnen en verliezen.

Wanneer er ingrijpende dingen gebeuren in het leven van een kind zoals bijvoorbeeld het overlijden van een familielid, dan geven we deze kinderen de ruimte en de gelegenheid om zich te uiten. Door goed te luisteren maar ook door non-verbale aandacht laten we merken dat we er voor hem of haar zijn.

In het geval van scheiding van ouders tonen de pedagogisch medewerkster in het contact met de ouders geen oordelen of partijdigheid.

Gedrag moet af en toe worden gecorrigeerd. Dat doen we op een manier die binnen de belevingswereld van het kind past en er wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau van het kind. Elke situatie vraagt een eigen aanpak. Uitleg is belangrijk om te zorgen dat het kind de regels begrijpt. Uiteraard is het van essentieel belang dat dit corrigeren gebeurt vanuit een positieve grond /werkhouding.

Mogelijkheden voor corrigeren en belonen zijn bijvoorbeeld het gewenste gedrag te stimuleren en te complimenteren. Ook door het kind tijdig af te leiden kan het ongewenst gedrag vaak voorkomen worden. Als kinderen na enkele waarschuwingen niet luisteren dan kan het kind door de pedagogisch medewerker ook even apart gezet worden. Dit gebeurt bij voorkeur in dezelfde ruimte. Indien dit niet mogelijk is blijft het kind altijd onder begeleiding. Soms is het goed om kinderen de keuze te geven, dit om het kind te helpen in het oplossen van emoties. Wanneer kinderen wat ouder zijn proberen we de kinderen zelf te laten vertellen wat er mis is gegaan.

In sommige gevallen zijn we van mening dat het beter is niet in te grijpen. Dat kan bijvoorbeeld zijn in situaties waarvan wij vinden dat het beter is als kinderen zelf een oplossing zoeken.

Zelfvertrouwen / eigenwaarde

Het is voor het gevoel van eigenwaarde van een kind zeer belangrijk dat het voelt dat het “er mag zijn”. Zodra een kind ervaart dat het prima is zoals het is en dat het niet gaat om wat het (al) kan of hoe het zich gedraagt, zijn we op de goede weg. Enkele verschillen die we tegen kunnen komen in wie het kind is en wat het kind meebrengt:

- Kinderen kunnen heftige en minder heftige emoties hebben.
- Kinderen zijn impulsief en voorzichtig.
- Kinderen hebben aanleg om iets specifieks vlot te leren en moeten om andere dingen te leren soms meer moeite doen.

- Kinderen brengen een hoop ervaring en voorbeeldgedrag mee uit allerlei omstandigheden die we niet kennen.
- Kinderen bevinden zich in een bepaalde fase in hun ontwikkelingsproces en die fase kan korter of langer duren. Veiligheid geeft vertrouwen en dat is weer een gunstige omstandigheid om zelfvertrouwen en een goed gevoel van eigenwaarde te ontwikkelen.

Ontwikkeling van de zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid betekent dat het kind in staat is om voor zichzelf te zorgen, zonder dat het daarbij afhankelijk is van de hulp van anderen. Het is een belangrijk ontwikkelingsaspect: Het kind leert namelijk groot te worden en groot te zijn.

De wijze waarop een kind de zelfredzaamheid ontwikkelt hangt samen met zijn karakter en de ondersteuning die het daarbij krijgt van de volwassene. Overbezorgdheid en verwennen houden de ontwikkeling tegen. Het kind leert dan niet zelfstandig te worden. Het kind teveel dingen zelf laten doen kan daarentegen averechts werken. Het gaat steeds om een juiste balans tussen hulp bieden enerzijds, en vertrouwen in wat het kind op eigen kracht kan anderzijds.

Signalen van zelfredzaamheid:

- Het kind wil zelf leren eten en drinken en zelf aan- en uitkleden.
- Het kind wil zindelijk worden.
- Het kind ontwikkelt het vermogen om duidelijk aan te geven wat hij wil en te begrijpen wat anderen van hem verwachten.
- Het kind wil zelf problemen oplossen en daagt zichzelf uit.

Creatieve ontwikkeling

Als je gebruik maakt van je creativiteit zie je meerdere oplossingen voor hetzelfde probleem. Tevens prikkelt dit kinderen om zelf na te laten denken. Voor een creatieve ontwikkeling is het belangrijk dat er volop mogelijkheden zijn voor het experiment en dat er plezier is in het spel en er geen voorwaarden of eindresultaat aan verbonden zijn. Dit proces kunnen we ook niet sturen of versnellen, we kunnen alleen de omstandigheden zo gunstig mogelijk maken. Creativiteit wordt vaak gekoppeld aan knutselen maar kan veel breder zijn. We geven de kinderen alle ruimte om te experimenteren met verf, klei, kleurpotloden, papier, materiaal uit de natuur en andere materialen. Maar onder creativiteit valt dus ook het experimenteren met muziekinstrumentjes, je stem, verkleedkleden, poppenkastpoppen, proeven, ruiken, dans en drama. Soms zijn er ook activiteiten die minder met creativiteit te maken hebben, zoals het maken van een kleurplaat. We zijn dan bezig met de ontwikkeling van de fijne motoriek en niet met de ontwikkeling van de creativiteit. We gaan hier bewust mee om. Er zijn kinderen die meer behoefte hebben aan creativiteit. We komen hieraan tegemoet door hun extra materialen aan te bieden.

3.9d taalontwikkeling

Taalontwikkeling begint al bij de geboorte. Bij het verzorgen en omgaan met de baby's maken we al veel gebruik van de taal door te benoemen wat we doen en ook voor ze te zingen. We vertellen ook tegen de dreumesen en peuters wat we doen. Woorden worden zo vanzelf gevuld met gevoel en betekenis. Liedjes worden ondersteund met gebaren. Met vaste regelmaat worden er prentenboeken voorgelezen en verhalen verteld. Belangrijk is dat taal geassocieerd wordt met positieve aandacht. We zorgen ervoor dat wat we zeggen de aandacht trekt van het kind, door het de moeite waard te maken om naar te luisteren, qua toon en inhoud. De VVE methode Piramide is hierbij een nuttig instrument.

We vinden het belangrijk als anderstalige kinderen de Nederlandse taal leren kennen. We lezen hen voor en herhalen uitdrukkingen en woordjes voor hen. In een sociale activiteit met andere kinderen

vragen en helpen we het kind Nederlands te spreken. Zowel voor kinderen met een taalachterstand als anderstalige kinderen is het extra belangrijk dat onze lichaamstaal overeenkomt met wat we vertellen. We hebben extra aandacht voor kinderen die dit nodig hebben op taalgebied.

4. Pedagogisch vakmanschap

Wij werken met vakmensen met een gedeelde passie. De werkwijze is gericht op de ontwikkeling van kinderen maar ook op die van zichzelf en hun team. Iedere collega heeft andere kwaliteiten en ervaringen. Deze worden binnen het team benut en vormen een inspiratiebron voor collega's. De diversiteit in het team maakt dat medewerkers van elkaar kunnen leren. Want net als de kinderen, moeten ook zij soms juist iets doen om andere talenten te ontwikkelen.

4.1 TALENT

Bij Kanteel werken we met TALENT*. Hiermee bedoelen we de vaardigheden die pedagogisch medewerkers gebruiken om professioneel en positief bij te dragen aan de ontwikkeling van ieder kind. (*'TALENT' is afgeleid van de interactievaardigheden zoals door het NCKO onderzocht en geadviseerd.)

T Talent ontwikkelen van ieder kind

Onze pedagogisch medewerkers weten in welke ontwikkelingsfase een kind zich bevindt. Ze volgen structureel ieder kind in zijn of haar ontwikkeling en sluiten aan bij de behoeftes en interesses van het kind. Ze scheppen de juiste omstandigheden waardoor kinderen de volgende stap in hun ontwikkeling kunnen zetten. Zij werken actief aan de talentontwikkeling van ieder kind. Er is daarom iedere dag voor ieder kind weer iets te beleven en te leren bij Kanteel.

Ook als kinderen hier extra steun bij nodig hebben, dan kunnen wij kinderen dit bieden. Hiervoor werken wij op een aantal locaties met een voor- en vroegschoolse educatieprogramma. (VVE).

Voorbeelden voor peuteropvang en kinderdagverblijf:

- We stellen de kinderen prikkelende vragen: "Wat zou er gebeuren als....", "Hoe ga je?"*
- We lezen interactief boekjes voor.*
- We bieden bij ieder thema passend, uitdagend materiaal aan. Bv. verschillende lepels in de huishoek bij het thema 'eten en drinken'.*
- Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben bieden we materiaal aan dat we in kleine groepjes of individueel gebruiken.*

A Autonomie respecteren

Kinderen hebben een innerlijke drang om de wereld te leren kennen en te begrijpen. In deze ontdekkingstocht laten kinderen al heel jong een eigen wil en eigen karakter zien. Doordat wij dat erkennen en stimuleren bouwt een kind zelfvertrouwen op en een positief gevoel over zichzelf. Wij respecteren de eigen oplossingen en ideeën van kinderen. Hoe ouder een kind wordt, hoe meer het zelf zal willen en kunnen doen. Wij geven kinderen hiervoor de mogelijkheid en de ruimte.

In ons werk staat daarom kinderp participatie centraal. Hiermee willen wij de autonomie van kinderen actief stimuleren door ze uit te nodigen om mee te denken, zelf beslissingen te nemen, dingen uit te proberen en problemen op te lossen. Bij kinderp participatie gaat het niet om eenrichtingsverkeer, maar om een wisselwerking tussen de kinderen onderling en de pedagogisch medewerkers.

Voorbeelden voor peuteropvang en kinderdagverblijf:

- We laten de kinderen bij bv handen wassen, jas aandoen zelf proberen of het lukt.*
- We kondigen aan dat we een neus gaan poetsen of even kijken of een peuter een volle luier heeft.*
- Bij het fruit eten laten we de kinderen kiezen wat ze willen eten.*
- We benoemen ideeën van peuters: "ik zie dat je..."*

L leiding geven en structuur bieden

Vrijheid en structuur hangen nauw met elkaar samen. Kinderen de vrijheid geven in het maken van eigen keuzes werkt het beste in een omgeving waar regelmaat en structuur aangebracht zijn en waar grenzen worden gesteld. Dit draagt bij aan het gevoel van veiligheid en welbevinden van een kind. Onze pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de belangrijke rol die ze hebben in het bieden van deze veiligheid. Zij helpen kinderen om hun gedrag te sturen en leren hen de regels te begrijpen

en zich hieraan te houden. Deel uitmaken van een stabiele groep met vaste pedagogisch medewerkers en het aanbieden van een programma met een dagritme en regelmaat geeft kinderen houvast en gevoel van veiligheid, zij weten wat hen te wachten staat. Want waar je je veilig voelt kom je tot ontwikkeling.

Voorbeelden:

- *We gebruiken de dagritme kaarten in de kring.*
- *Er zijn afspraken bv. als we buiten spelen over het gebruik van de glijbaan.*
- *We benoemen de volgorde van de activiteiten.*

E Emotioneel Steunen

Emotionele steun van een volwassene zorgt ervoor dat kinderen op verkenning gaan en zich ontwikkelen. Hiervan zijn onze medewerkers zich altijd bewust. De pedagogisch professionals op de groepen hebben oog voor kinderen. Door goed te kijken naar een kind en door te proberen te begrijpen wat het bedoelt, kan de medewerker op de juiste manier op een kind reageren. Het creëren van een emotioneel veilige plek staat centraal in ons dagelijks werk. Als een kind ontspannen is, openstaat voor de wereld en goed in zijn vel zit, dan komt het tot optimale groei. Het is onze taak om hier zorg voor te dragen.

Voorbeelden voor peuteropvang en kinderdagverblijf:

- *Als een kind voor het eerst komt spelen bij de Klimboom, laten wij het kind een kwartier later komen dan de andere kinderen, dan is de inloop voorbij en zijn er geen andere ouders meer. Zo scheppen we een rustige situatie voor het nieuwe kind. Wij heten het kind en de ouder welkom. Stellen het kind en ouders op hun gemak. We vertellen over de peuteropvang en/of het kinderdagverblijf. We laten het kind en de ouders de diverse speelhoeken zien en merken aan de lichaamshouding van het kind welk speelgoed of activiteit het kind leuk vindt of dat hij nog moeite heeft om te gaan spelen. We stellen het kind op zijn gemak en vertellen het kind dat de ouders weg gaan en weer terug komen. We nemen het kind op schoot bij het raam en zwaaien samen met het kind naar de ouders.*
- *Als een kind iets afpakt van een ander kind, kijken we eerst of de kinderen het zelf kunnen oplossen. Anders bemiddelen we volgens de Gordon-methode waarbij gevoelens verwoord worden en de kinderen zich gehoord voelen.*
- *Als kinderen moeite hebben met het nemen van afscheid van de ouders, nemen we hier de tijd voor. Als een kind moet huilen als de ouder de ruimte verlaat, ontfermen we ons over het kind en zeggen bijvoorbeeld: "kom, dan gaan we samen zwaaien bij het raam". We lopen dan naar het raam en als de ouder voor het raam komt zwaaien, zwaaien we samen de ouder uit. We gaan rustig met het kind op de bank zitten en troosten. Na een paar minuten is het kind meestal weer voldoende gekalmeerd en kan het kind spelen met het aangeboden spel materiaal. We houden in de gaten of het goed blijft gaan.*

N Naast elkaar en samen leren spelen

Kinderen uiteten zich vanaf hun geboorte als sociale wezens. Door ervaringen te delen met andere kinderen en volwassenen, door samen dingen te doen en door de communicatie die daarmee gepaard gaat geven kinderen betekenis aan hun ervaringen. Een groep op een kindcentrum is een unieke leerplek voor kinderen. Zij doen hierbij positieve en negatieve ervaringen op. Als pedagogisch medewerker heb je door je manier van ondersteunen en begeleiden veel invloed op de manier waarop interacties tussen kinderen verlopen. Door zelf positieve interacties met kinderen aan te gaan, bevorder je ook positieve interacties tussen kinderen onderling. De pedagogisch medewerkers zoeken altijd naar een goede balans tussen het kind als individu en de groep, tussen samen en alleen. Maar ook tussen jongste en oudste kind in een groep.

Voorbeelden voor peuteropvang en kinderdagverblijf:

- *We benoemen gedrag van kinderen en de gevolgen daarvan. (positief en negatief)*
- *We begeleiden conflicten tussen kinderen en stimuleren hen het zelf op te lossen.*

T Taal is de basis

Communicatie, verbaal en non-verbaal, vormt de basis van het werk van de pedagogisch medewerker op de groep. Alles is communicatie: een baby die je met een pruillip aankijkt, een peuter die aan je hand trekt of een schoolkind dat je van alles wil vertellen.

Voor kinderen is taal dé manier om de wereld beter te leren kennen. Door met kinderen te praten leren zij de taal kennen en gebruiken. Pedagogisch medewerkers benoemen wat er gebeurt en bereiden kinderen voor op situaties, leggen deze uit en helpen kinderen gedachten en gevoelens te verwoorden. Wij vinden communicatie de belangrijkste basis voor alle ontwikkeling.

Voorbeelden:

- *We benoemen wat we doen en wat de peuters doen.*
- *We verwoorden gevoelens van de peuters.*
- *We sluiten aan bij de belevingswereld van de peuters.*
- *We herhalen wat peuters zeggen in de correcte bewoordingen.*

4.2 Ondersteuning beroepskrachten

Teamwork van de pedagogisch medewerkers is daarin natuurlijk essentieel. Als we bovenstaande willen bereiken dan is het een vereiste dat pedagogisch medewerkers goed kunnen samenwerken. In de groeps-team overleggen worden pedagogisch medewerkers gecoacht door de locatiemanager op bovengenoemde aspecten. Het onderwerp samenwerking is een belangrijk onderwerp:

- Hoe werk je goed samen?
- Hoe zeg je dat je iets minder prettig vindt van je collega? Het reflecteren op jezelf komt dan ook aan de orde.
- Wat zijn de kwaliteiten van jezelf en van je collega's?

Als je jezelf goed kent, kun je ook goed afstemmen op de kinderen, collega's en ouders. We vinden het een meerwaarde om gebruik te maken van elkaars kwaliteiten en stimuleren dit ook. Kinderen leren het meeste door kopiëren van zowel andere kinderen als volwassenen om hen heen. Het voorbeeldgedrag van de pedagogisch medewerker is hierin erg belangrijk.

Onze pedagogisch medewerkers beschikken minimaal over het gewenste diploma zoals beschreven in de wet kinderopvang (minimaal MBO, SPW-3) en een geldig VOG. Wij hechten veel waarde aan een doorlopende deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers. Een aantal opleidingen, c.q. workshops, trainingen zijn verplicht voor alle medewerkers van Kanteel. Daarnaast hebben de pedagogisch medewerkers ook andere trainingen gedaan.

De persoonlijke ontwikkeling van de pedagogisch medewerker is voortdurend in beweging. Om zich te kunnen ontwikkelen bieden wij ondersteuning in de onderstaande processen en maken we gebruik van een pedagogisch coach.

Wij verwachten van pedagogisch medewerkers dat zij zich:

- Leerbaar opstellen door VIB (Video Interactie Begeleiding) als feedbackmiddel in te zetten blijven bijscholen en verbeteren.
- Deelnemen aan tweemaandelijks team- en groepsoverleggen.
- Gebruikmaken van elkaars kwaliteiten.
- Gebruikmaken van de werkinstructies en protocollen die Kanteel voor haar processen heeft ingericht.
- Verdiepen in het pedagogisch werkplan en dit hanteren om het pedagogisch handelen te toetsen, verder te ontwikkelen, te bespreken en te evalueren.

Ook tijdens groeps- en team overleggen is het pedagogisch werkplan de basis. We hanteren het pedagogisch werkplan om het pedagogisch handelen te toetsen, verder te ontwikkelen, te bespreken en te evalueren.

Daarnaast wordt het werkplan gebruikt om beginnende pedagogisch medewerkers en stagiaires een handvat te bieden.

Naast deze trainingen krijgen medewerkers de gelegenheid deel te nemen aan het 'Kanteel Café': een regelmatige informatieve bijeenkomst voor pedagogisch medewerkers waar uiteenlopende werk gerelateerde onderwerpen aan bod komen die door een externe partij worden toegelicht/ uitgelegd en verdiept.

Ook kunnen en moeten de pedagogisch medewerkers gebruikmaken van het aanbod op ons Kanteelplein. Op het Kanteelplein vinden zij onder meer alle protocollen die van belang zijn voor hun werk in de kinderopvang. We gebruiken de werkinstructies, protocollen en processen zoals beschreven in het Kanteel handboek.

Jaarlijks vinden er jaargesprekken plaats met de locatiemanager waarin algeheel functioneren, persoonlijke groei en ontwikkeling centraal staat.

Opleiding en scholing

We hebben een Verklaring Omtrent Gedrag. Een VOG toont aan dat hun gedrag in het verleden geen bezwaar is voor het werken met kinderen. Bovendien staat het personeel van Kanteel geregistreerd in het personenregister Kinderopvang.

We hebben minimaal een opleiding conform de CAO Kinderopvang eisen en doen voortdurend aan deskundigheidsbevordering. We volgen verplichte cursussen en trainingen (bijv.

Bedrijfshulpverlening (BHV), de cursus Kinder-EHBO en momenteel staat de Kanteel-brede training met als onderwerp: 'Talentwijzer' op de planning om te gaan volgen voor de pedagogisch medewerkers die deze nog niet in hun bezit hebben.

We houden onszelf via vakbladen en websites op de hoogte van de actualiteiten.

In het opleidingsplan VE staat een overzicht van opleiding en scholing van alle medewerkers m.b.t. VE. Het opleidingsplan geeft aan hoe vaardigheden en kennis over de kwaliteit van VE is dit van de pm'ers worden onderhouden.

Begeleiding

We gebruiken de Talentwijzer als leidraad voor ons pedagogisch en persoonlijk vakmanschap. Alle pm'ers kunnen een paar keer per jaar het Kanteelcafé bezoeken, een informatieve en informele avond voor alle medewerkers van Kanteel en opgebouwd rond een bepaald thema.

We worden door VIB, Video Interactie Begeleiding, ondersteund in ons werk. Dit is een instrument om de kwaliteit en de professionaliteit van de pedagogisch medewerkers te verbeteren. Een speciaal opgeleide video-interactie-begeleider maakt korte video-opnames van een pedagogisch medewerker terwijl hij/zij aan het werk is. Nadat de opnames zijn gemaakt, vindt er een reflectiegesprek plaats.

De beelden worden stilgezet of herhaald zodat de (non-) verbale communicatie tussen pedagogisch medewerker en kind(eren) goed zichtbaar wordt. De VIB-er zoomt in op de geslaagde momenten, mensen leren immers vooral van hun succeservaringen. Door terug te kijken naar de beelden kunnen de pedagogisch medewerkers de succesvolle interactiemomenten herkennen en daarna uitbouwen.

We worden tijdens het werken op de groep ondersteund door een pedagogisch coach. De pedagogisch coach sluit aan bij de aandachtspunten vanuit de VIB evaluatie.

We kunnen terugvallen op twee interne vertrouwenspersonen t.a.v. seksuele intimidatie, discriminatie, agressie, geweld en grensoverschrijdend gedrag. De locatiemanager is opgeleid als aandacht functionaris kindermishandeling.

Overleg

Jaarlijks voeren we een gesprek met de locatiemanager aan de hand van onze competenties en hoe deze zich verhouden met de door Kanteel gehanteerde eigen gedragscode voor personeel en de beroepscode (van de FNV voor de sector Kinderopvang). "TALENT" is ook hierin de rode lijn. Verder worden binnen het jaargesprek de kernwaarden van Kanteel aangehaald: Inspireren, verbinden en

ondernemen. Hoe straal je als pedagogisch medewerker de kernwaarden van Kanteel uit. Tevens worden de persoonlijke ontwikkelpunten vanuit de VIB hierin betrokken.

Binnen de groep worden de taken goed verdeeld en vindt er veel overleg plaats. Er wordt een schriftelijke overdracht gedaan aan directe collega's om elkaar op de hoogte te houden van belangrijke zaken omtrent kinderen en organisatie.

We werken samen bij o.a. het organiseren van ouderavonden, festiviteiten en activiteiten voor de kinderen.

We voeren elke 2 maanden een teamoverleg waarbij alle collega's van de betreffende groep en de locatiemanager aanwezig zijn. Hier worden zaken als samenwerking, VVE, activiteiten, inrichting maar ook het wel en wee van de kinderen besproken.

We nemen deel aan de locatievergaderingen. Hierbij zijn alle medewerkers aanwezig. Hier worden algemene, overkoepelende- en beleidszaken besproken.

Een pedagogisch medewerker is afgevaardigde in het overleg met de basisschool i.v.m. afspraken over doorstroming en samenwerking in het kind centrum.

We zorgen met elkaar en binnen alle geledingen van Kanteel voor een open aanspreekcultuur.

4.3 Inzet beleidsmedewerkers en pedagogisch coaches

Bij Kanteel werken we met vier beleid of stafmedewerkers B. Zij zijn verantwoordelijk voor alle pedagogische beleidstaken voor de gehele organisatie en voorzien hiermee alle kindcentra.

Tevens hebben wij pedagogisch coaches (zonder beleidstaken) in dienst voor de coaching van alle pedagogisch medewerkers binnen de organisatie in hun dagelijks, pedagogisch handelen.

Werkwijze pedagogisch coach op locatie

Jaarlijks stellen wij binnen iedere locatie pedagogische doelen vast te weten:

- een locatiedoel
- een groepsdoel
- één of meerdere persoonlijke doelen met betrekking tot pedagogisch vakmanschap.

Aan de hand van deze doelen wordt vastgesteld welke coach wanneer en gedurende welke periode komt coachen. Op deze manier ontvangen alle pedagogisch medewerkers gedurende het jaar coaching op maat.

Intervisie

Jaarlijks vinden er intervisiebijeenkomsten plaats voor onze pedagogisch coaches en VIB-ers.

Deze bijeenkomsten worden georganiseerd door de beleidsmedewerkers.

Tijdens deze bijeenkomsten wordt o.a. ingezoomd op pedagogische actualiteiten. Deze input wordt o.a. gebruikt om het pedagogisch beleid actueel te houden.

4.4 Doel en missie van Kanteel als leerbedrijf

Kanteel Kinderopvang heeft als nevensdoel een functie als opleidingsinstituut: leerplaats voor de beroepspraktijkvorming (B.P.V.).

Door middel van een gedeelde visie de inhoud en kwaliteit van het product kinderopvang in al zijn facetten (mensen, kennis, kunde) continu ontwikkelen en verbeteren door te beginnen met de student en deze binnen de organisatie een goede start voor een toekomstige loopbaan te bieden.

Kanteel kinderopvang voelt zich mede verantwoordelijk voor de educatie van toekomstige beroepsbeoefenaren. Daarom bieden wij BPV-plaatsen aan studenten van diverse opleidingen. Bij Kanteel willen we graag investeren in het TALENT van de toekomst daarom werken we op alle locaties met studenten van verschillende opleidingen.

Door het aanbieden van stageplaatsen:

- Werken wij daadwerkelijk mee aan het opleiden van toekomstige beroepsbeoefenaars.
- Kunnen wij onze kennis overdragen.
- Leggen wij contacten met de beroepsopleidingen.
- Blijven we op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen.
- Vergroten we de bekendheid van onze organisatie.
- Verwerven we nieuwe medewerkers.
- Krijgen we een frisse kijk op vanzelfsprekendheden.
- Kunnen we beoordelen welke beroepsopleiding het beste aansluit bij bepaalde functies.

Een goed leerklimaat draagt er toe bij dat de werkomgeving een leeromgeving wordt. De student is tijdens de werkuitvoering bezig met werken en leren tegelijk (werkomgeving). In deze omgeving doet de student ervaringen op en dat maakt de werkomgeving tot een leeromgeving. Dit betekent dat van alledaagse handelingen en situaties, leersituaties gemaakt worden.

De student van nu is de collega van de toekomst

4.5 Taken en werkzaamheden van pedagogisch werker in opleiding niveau 3/4

De pedagogisch werker biedt dagelijkse opvang, ondersteuning en ontwikkelingsmogelijkheden aan kinderen en jongeren van 0 tot en met 13 jaar. Over het algemeen zijn dit kinderen zonder specifieke begeleidingsvraag. Voor een exacte beschrijving van de kerntaken, werkprocessen en competenties die horen bij de opleiding(en) wordt verwezen naar het kwalificatiedossier en de stageboeken van de betreffende opleidingsinstituten.

Kerntaak 1.

Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak

De student inventariseert de situatie en wensen van het kind, voert een kennismakingsgesprek met ouders/opvoeders. Ze voert observatieopdrachten uit en verzamelt aanvullende informatie. De student stelt een activiteitenprogramma op wat aansluit bij de behoefte van het kind en wat uitvoerbaar is binnen de organisatie.

Voor een individueel kind kan wanneer dat nodig is een plan van aanpak gemaakt worden. Dit kan de student bespreken met de ouders.

Kerntaak 2.

Opvoeden en ontwikkelen van het kind

De student biedt het kind een 2e thuis en begeleiding. Ze wisselt informatie uit met ouders en verzorgers, houdt zicht op de groep, signaleert problemen en begeleidt de kinderen daarbij. Ze handhaaft orde en treedt op bij ongewenst gedrag. De student toont voorbeeldgedrag en draagt waarden en normen over. De student helpt kinderen om te gaan met beperkingen of gedragsproblemen.

Bij de persoonlijke verzorging stimuleert de student het kind tot zelfstandig gedrag. De student signaleert bij de verzorging afwijkingen in de ontwikkeling en bespreekt dit met de leidinggevende. De student werkt mee aan een veilige en uitdagende leefomgeving en voert huishoudelijke taken uit.

Kerntaak 3.

Uitvoeren van organisatie- en professie gebonden taken

De student vraagt om feedback op eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met de begeleider leerdoelen op en werkt hieraan. De student leest vakliteratuur, neemt deel aan

inhoudelijke discussies over het beroep met collega's (informeel of tijdens overlegmomenten) en ontwikkelt zo een eigen visie. De student werkt mee aan de verbetering van de kwaliteit van de opvang en begeleiding en kan haar kennis inzetten bij verbetertrajecten. De student bewaakt de kwaliteit van de werkzaamheden en signaleert en rapporteert knelpunten. De student stemt werkzaamheden af met collega's maakt afspraken over de uitvoering van taken en neemt deel aan relevante overlevormen. Tenslotte evalueert en reflecteert de student op eigen werkzaamheden en voert in overleg met de leidinggevende veranderingen in opvang en begeleiding door.

Niet alle drie de kerntaken zullen in het 1^e leerjaar even "zwaar" aan bod komen. Er is vooral aandacht voor kerntaak 1 en 2 van het kwalificatiedossier. Kerntaak 3 komt bij 2^e en 3^e jaars studenten meer aan de orde. Voor alle competenties/werkprocessen geldt dat er elk jaar een hoger beheersingsniveau, een verdiepingsslag en koppeling van de competenties vanuit de student wordt verwacht. Uiteindelijk zal de student aan het einde van het 3^e leerjaar in een proeve van bekwaamheid op de BPV kunnen laten zien dat hij alle gevraagde competenties op een voldoende niveau beheerst om een beginnend beroepsbeoefenaar te zijn.

Niet alleen de leerdoelen zijn doorslaggevend, ook de persoonlijke groei van de student is belangrijk. Het gaat bij een beroepsopleiding niet om de student of het beroep maar om de student in het beroep.

Afhankelijk van het leerjaar en de competenties van de student/stagiaire wordt deze ingezet bij de volgende taken:

- Persoonlijke verzorging: kinderen uitkleden, aankleden, verschonen, toiletgang, assisteren bij eetmomenten. Was draaien en was vouwen.
- Schoonmaakwerkzaamheden: tafels en stoelen schoonmaken, bedden verschonen, keuken, verschoonruimte, groepsruimte schoonmaken.
- Overdrachtsgesprekken met ouders (altijd onder eindverantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker/werkbegeleider).
- Ruimte voorbereiden voor activiteiten: activiteitenmaterialen opzoeken, thema uitwerkingen voorbereiden.
- Groeps-/teamoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerd) Activiteitenprogramma's opzetten, themaoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerde) Activiteiten met de kinderen vorm te geven, uit te voeren en te evalueren met de werkbegeleider.
- Begeleiden van de kinderen bij het dagprogramma, kinderen voorbereiden op hetgeen gaat komen, ondersteunen bij de wisselmomenten.
- Werkzaamheden evalueren met werkbegeleider, collega pedagogisch medewerkers of leidinggevende.

4.6 Begeleiding van de beroepskracht in opleiding

Werkbegeleider

De werkbegeleider is de directe begeleider, het directe aanspreekpunt. De stagiaire/beroepskracht i.o. en werkbegeleider hebben onderling het meeste en intensievere contact. Door het observeren en begeleiden van de stagiair/beroepskracht i.o. zal hij/zij bewust(er) omgaan met de werkzaamheden in de groep en zijn/haar handswijze regelmatig en kritisch bekeken en geëvalueerd worden.

De werkbegeleider zorgt ervoor dat de werkomgeving ook een leeromgeving kan zijn zodat de student kan groeien in het leerproces. De houding, de begeleidingsstijl en het vermogen tot organiseren van de werkbegeleider spelen hierbij een belangrijke rol.

De taken worden door de student/stagiaire uitgevoerd onder supervisie van de werkbegeleider en zijn gericht op het uitvoeren van de dagelijkse praktijk van het werken als toekomstige pedagogisch medewerker.

De werkbegeleider en de student nemen deel aan intervisiebijeenkomsten en interne trainingen.

De werkbegeleider heeft elke twee weken een evaluatieoverleg met de stagiaire en begeleidt de stagiaire in zijn of haar leerdoelen.

Opleidingscoördinator/praktijkopleider

De praktijkopleider coördineert de zaken die betrekking hebben op het werven, begeleiden en beoordelen van stagiairs en het stagebeleid in zijn algemeenheid. De praktijkopleider heeft contact met de locatiemanager, de werkbegeleider en de stagiaire/ beroepskracht i.o.

De opleidingscoördinator/praktijkopleider begeleidt in samenwerking met de werkbegeleider de student planmatig binnen het Competentie Gericht Onderwijs De afspraken zoals geformuleerd in het stageboek rondom opdrachten, gesprekken, verslagen etc. zijn leidend binnen dit proces.

Bij vraagstukken of uitdagingen in het (leer-)proces wordt door de werkbegeleider de opleidingscoördinator of de BPV-begeleider van school ingeschakeld.

Team

Het team: Het team ondersteunt zowel de werkbegeleider als de beroepskracht i.o. / stagiair door mee te kijken, te luisteren en waar nodig ondersteuning te verlenen tijdens het dagelijkse leerproces van de beroepskracht i.o./ stagiair. Het team communiceert (on) gevraagd hierover.

5. Volgen en observeren

5.1 Welke methode, welke vorm

De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks de kinderen en de groep. Dit is een bron van plezier, inzicht en verwondering. Bij het structureel observeren van de individuele ontwikkeling en welbevinden van de kinderen wordt gebruik gemaakt van observatie instrumenten. De observatielijst waar gebruik van wordt gemaakt is de 'Udense overdrachtslijst.' De observaties worden gebruikt voor een passend activiteiten aanbod voor ieder kind en hierbij kunnen we het handelen op het kind afstemmen. De kleuterklassen van OBS de Klimboom en peuteropvang de Klimboom gebruiken hetzelfde taalprogramma: 'logo 3000.'. Hiermee zorgen we voor een doorgaande leerlijn tussen de aangesloten basisschool en de dagopvang en de peuteropvang.

Bij Kanteel heeft ieder kind een mentor, dat is een vaste pedagogisch medewerker van de groep van uw kind. Bij de start van de kinderopvang krijgt u te horen wie de mentor is van uw kind(eren). Deze mentor is uw aanspreekpunt als het gaat om de ontwikkeling en welbevinden van uw kind. De mentor volgt en registreert de ontwikkeling van uw kind en voert de oudergesprekken. Als de mentor van uw kind tussentijds wordt gewijzigd of langdurig afwezig is door ziekte of andere omstandigheden, wordt u daarover altijd geïnformeerd.

Ook wordt de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen intern besproken tijdens de groepsoverleggen met de pedagogisch medewerkers van de groep van uw kind. Als pedagogisch medewerkers iets opvalt in de ontwikkeling van uw kind of het vermoeden heeft dat er iets aan de hand is met uw kind dan wordt dit met de ouders besproken of ouders dit gedrag herkennen en of er stappen ondernomen moeten worden. De pedagogisch medewerker kan in overleg met de locatiemanager eventueel de ouder doorverwijzen naar passende instanties voor verdere ondersteuning.

Wij proberen aan alle kinderen de ondersteuning te bieden die het kind nodig heeft. Dit doen wij niet alleen. We werken nauw samen met zorgpartners uit de wijk of omgeving. Zo werken de peuteropvang en de dagopvang samen met het consultatiebureau. De vieringen worden samen gehouden met OBS de Klimboom. U kunt hierbij denken aan sinterklaas, kerst en Pasen. Ons uitgangspunt hierbij is dat we alles doen in overleg met ouders want ouders kennen hun kind het beste. De pedagogisch medewerker of de locatiemanager zal u hierover altijd uitgebreid informeren.

De pedagogisch medewerkers hebben trainingen gevolgd op het gebied van observeren en communiceren zodat ze op een verantwoorde manier de zorgbehoefte van kinderen in kaart kunnen brengen en hierover in gesprek gaan met ouders.

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik geldt een ander plan van aanpak. Wanneer er een vermoeden van kindermishandeling of seksueel misbruik is, hanteren we binnen Kanteel de wettelijk verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, die is vastgelegd door de Brancheorganisatie Kinderopvang. Alle pedagogisch medewerker bij Kanteel zijn hiervan op de hoogte.

5.2 Overdrachtsformulier

Als uw kind vanuit de peuteropvang doorstroomt naar de basisschool, vindt er een overdracht plaats met de leerkracht van de basisschool. De overdracht naar de basisschool en/of buitenschoolse opvang, wordt uitsluitend gedaan als er toestemming voor wordt gegeven door de ouders. Als het kind gebruik gaat maken van de BSO (Klimboom) vindt er intern een overdracht plaats met de pm'er van de BSO. Mochten uw kind(eren) gebruik gaan maken van een andere buitenschoolse opvang, leggen wij contact met de nieuwe BSO. Dit gebeurt alleen als er toestemming wordt gegeven door de ouders.

In het overdrachtsformulier staat de ontwikkeling van het kind omschreven. De leerkracht is op deze manier op de hoogte van de vaardigheden. Ook weet hij wie het kind heeft begeleid op de peuteropvang en kan er eventueel een terugkoppeling plaatsvinden. Voordat wij dit formulier aan de basisschool geven, moeten wij uw toestemming hebbe, voordat het daadwerkelijk wordt afgegeven, krijgt u het uiteraard eerst zelf te lezen.

Gaat uw kind naar een andere basisschool, dan sturen wij het overdrachtsformulier, met uw toestemming, op naar de basisschool waar uw kind naar toe gaat. Indien gewenst kan er aan de leerkracht nog een mondelinge toelichting gegeven worden.

5.3 Mentorschap

Uiteraard zijn, op de groep van uw kind, de vaste pedagogisch medewerkers het eerst aanspreekpunt. Wij werken met mentorschap. Dit zijn vaste pedagogisch medewerkers op de groep, die verantwoordelijk zijn voor het observeren en volgen van de ontwikkeling en het welbevinden van een aantal kinderen. Ieder kind heeft een eigen mentor. Kinderen worden in een stam/basisgroep geplaatst met vaste pedagogisch medewerkers, zodat zij met elkaar vertrouwd kunnen raken en een band op kunnen bouwen. Alle pedagogisch medewerkers hebben contact met de ouders, maar het contact over de ontwikkeling van een kind gebeurt door de mentor. Voor ouders is de mentor een eerste aanspreekpunt. Ouders worden tijdens een intake via een formulier op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Bij langdurige ziekte/ afwezigheid van een collega zullen wij het kind en de ouders op de hoogte brengen wie de vervangende mentor is.

6. Ouders

Een gelukkige en veilige kindertijd gun je ieder kind. Ouders zijn de eerste en belangrijkste opvoeders om daarvoor te zorgen. Wanneer een kind naar een van onze locaties komt, willen wij daar graag een steentje aan bijdragen. Hiervoor is een open en positieve samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers belangrijk. Daarom gaan we regelmatig met ouders in gesprek over wat een kind meemaakt, hoe het zich ontwikkelt en of er eventuele zorgen zijn.

In de relatie met elkaar, staan duidelijke en eerlijke communicatie en wederzijds begrip, centraal. Mondeling en schriftelijk wisselen we informatie uit over dagelijkse zaken en belangrijke gebeurtenissen. Dit doen we bijvoorbeeld tijdens het brengen en halen, via het schriftje, de nieuwsbrief en ouderavonden. Iedere dag is er bij het halen en brengen een korte overdracht, zijn er bijzonderheden, omstandigheden waar de pedagogisch medewerker rekening mee moet houden? In het schriftje kan een korte overdracht geschreven worden. Dit kan zijn wanneer het kind voor het laatst heeft gegeten of geslapen. Het schriftje is uitsluiten voor het kinderdagverblijf. Voor de peuterspeelzaal is er elke dag tijd voor een korte mondelinge overdracht.

Ieder jaar zijn er oudergesprekken (10 minuten-gesprekken) waarin de ontwikkeling en het welbevinden van het kind centraal staan.

Oudergesprekken:

-Intakegesprek.

Dit gesprek vindt plaats voordat het contract ingaat. Hierin wordt het dagritme van de peuteropvang/dagopvang besproken en wordt er gesproken over het kind. Hoe is het kind en wat heeft het nodig, wie zijn de vaste pedagogisch medewerkers van het kind.

- 3 maanden evaluatie (3 maanden na plaatsing).

Dit plannen de ouders en pedagogisch medewerker samen in op de groep.

- 10 minutengesprek, deze gesprekken worden bij een VE locatie twee keer per jaar gevoerd. In deze gesprekken wordt de voortgang en de ontwikkeling van een kind met de ouders besproken. Voor het kinderdagverblijf is er ieder jaar ook de mogelijkheid voor een 10-minutengesprek.

-Overdrachtsgesprek/Eindevaluatie.

Deze gesprekken vinden plaats als een kind van de peuteropvang/kinderopvang geen gebruik meer gaat maken van onze opvangmogelijkheden.

We vinden het ook belangrijk dat ouders elkaar ontmoeten, daarom vieren we samen feest of organiseren we ouderbijeenkomsten.

Oudercommissie

Bij Kanteel is de inspraak van ouders op verschillende manieren mogelijk. Elk kindcentrum of locatie heeft een eigen oudercommissie waarin ouders mee kunnen praten over de manier van werken op het kindcentrum. De locatiemanager is altijd bij deze vergaderingen aanwezig.

De verschillende oudercommissies zijn verenigd in de Centrale Cliëntenraad (CCR). Binnen de CCR krijgen ouders de mogelijkheid om mee te praten over de besluitvorming en beleidsvoering van Kanteel Kinderopvang.

We doen er bij Kanteel alles aan om u en uw kind(eren) een zo prettig mogelijke tijd te geven. Wanneer u daar misschien niet helemaal tevreden over bent, horen we dat erg graag. Heeft u een vraag of juist een klacht, bespreek deze dan eerst op de locatie of met de medewerker met wie u in contact bent. Komt u er samen niet uit dan is de manager van de locatie het volgende

aanspreekpunt. Ook onze managers zijn erop gericht om een eventuele klacht zo goed mogelijk met u samen op te lossen. Mocht de klacht onverhoopt toch blijven bestaan, dan kunt u gebruikmaken van onze klachtenregeling voor officiële klachten. Een officiële klacht kunt u op twee manieren indienen:

- Via de website

Onder de knop 'contact' maakt u gebruik van het contactformulier. Vink in het keuzemenu aan dat het om een klacht gaat en laat ons via een beschrijving van de klacht weten wat er mis is gegaan.

- Schriftelijk met een klantenkaart

Deze kaarten zijn op al onze locaties beschikbaar.

Komen we er samen uiteindelijk niet uit, dan bestaat nog de mogelijkheid om de klacht in te dienen bij het Klachtenloket van de Geschillencommissie Kinderopvang:

<https://www.klachtenloketkinderopvang.nl/ouders/>

Kanteel is hierbij aangesloten voor bemiddeling bij klachten die we niet zelf met onze klanten tot een oplossing hebben kunnen brengen. Wanneer dit niet tot tevredenheid leidt, kan de klacht tot slot worden voorgelegd aan De Geschillencommissie Kinderopvang:

<https://www.degeschillencommissie.nl>

Deze commissie onderzoekt de klacht grondig en doet een bindende uitspraak waar zowel Kanteel als u zich aan moeten houden.

De klachtenregeling van Kanteel is terug te vinden op www.kanteel.nl